

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу імені
проф.В.Ф.Доценка
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

«До захисту в ЕК»
Декан факультету
_____ Віта ЦИРУЛЬНІКОВА
(підпис)
«___» _____ 2024 р.

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
_____ Ірина МЕЛЬНИК
(підпис)
«___» _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 242«Туризм
освітньо-професійної програми «Туризм»

на тему: «Технологія та організація весільних турів»

Виконала: здобувач(ка) _____ курсу, групи ЗТУ-5-1

Мар'ян Злата Станіславівна

(ПІБ)

(підпис)

Керівник _____ Батиченко Світлана Павлівна

(ПІБ)

(підпис)

Рецензент _____ Тетяна СИЛЬЧУК

(ПІБ)

(підпис)

Я як здобувач(-ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач _____

(підпис та ПІБ)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Інститут (факультет) готельно-ресторанного та туристичного бізнесу імені
проф. В.Ф. Доценка

Кафедра туристичного та готельного бізнесу

світній ступінь бакалавр

Спеціальність 242 «Туризм»

(код і назва)

Освітньо-професійна програма «Туризм»

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

_____ Ірина МЕЛЬНИК _____

“ _____ ” _____ 202__ року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

_____ Мар'ян Злати Станіславівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Технологія та організація весільних турів

керівник роботи Батиченко Світлана Павлівна, канд. геогр.наук

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “ _____ ” _____ 202__ року

№ _____

2. Строк подання здобувачем роботи _____ р.

3. Вихідні дані до роботи наукова, фахова література, статистичні матеріали з
проблематики _____ дослідження, _____ статистична _____ звітність
підприємства _____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. Визначити сутність весільних турів та охарактеризувати види
весільних турів. Дослідити технологія та організація весільних турів.
Розглянути особливості організації весільних турів: вітчизняний та
зарубіжний досвід.

Розділ 2. Охарактеризувати організаційно-технологічну діяльність
туристичної фірми «САМ». Аналізувати основні показників туристичної
фірми «САМ». Дослідити особливості формування іміджу туристичної фірми
«САМ».

Розділ 3. Розглянути існуючі пропозицій весільних турів туристичної фірми
«САМ». Розробити весільні тури.

5. Перелік графічного матеріалу
рисуноків – 16, таблиць – 7, додатків – 5

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Батиченко С.П., ст.викладач		
II	Батиченко С.П., ст.викладач		
III	Батиченко С.П., ст.викладач		

7. Дата видачі завдання 10 жовтня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ 3 №	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір і затвердження теми роботи	01.09.2023- 29.09.2023 рр.	
2	Оформлення і затвердження завдання на роботу	02.10.2023- 10.10.2023 рр.	
3	ВСТУП РОЗДІЛ 1 Теоретичний	11.10.2023- 23.10.2023 рр.	
4	РОЗДІЛ 2 Аналітичний	24.10.2023- 10.11.2023 рр.	
5	РОЗДІЛ 3 Рекомендаційний	13.11.2023- 01.12.2023 рр.	
7	Висновки та пропозиції. Список використаних джерел. Додатки	04.12.2023- 15.12.2023 рр.	
8	Оформлення роботи за структурою, представлення кваліфікаційної роботи на кафедрі та попередній захист у комісії	18.12.2023- 22.01.2024 рр.	
9	Доопрацювання, оформлення, друкування, підготовка матеріалів до захисту	23.01.2024- 05.02.2024 рр.	
10	Представлення готової зшитої кваліфікаційної роботи на кафедрі	06.02.2024- 12.02.2024 рр.	
11	Захист кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії	13.02.2024- 14.02.2024 рр.	

Здобувач

_____ (підпис)

Злата МАР'ЯН

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Світлана БАТИЧЕНКО

_____ (прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
Мар`ян Злати Станіславівни
НА ТЕМУ:
«Технологія та організація весільних турів»

Кваліфікаційна робота складається з 83 сторінок. Кількість розділів – 3, рисунків – 16, таблиць – 10, додатків – 5.

Об'єктом дослідження є діяльність туристичної фірми «САМ».

Предметом дослідження є технологія та організація весільних турів.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів технології та організації весільних турів.

У I розділі визначено сутність весільних турів та охарактеризовано видів весільних турів, досліджено технологію і організацію весільних турів та розглянуто особливості організації весільних турів, а саме вітчизняний та зарубіжний досвід.

У II розділі охарактеризовано організаційно–технологічну діяльність туристичної фірми «САМ», проаналізовано основні показники та особливості формування іміджу туристичної фірми «САМ».

У III розділі розглянуто існуючі пропозиції весільних турів туристичної фірми «САМ» та розробено власні весільні тури.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: туризм, весільний туризм, тури, весільні тури, весільні туристичні подорожі, медовий місяць, весілля за кордоном, вінчання, організація весільних турів.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕСІЛЬНИХ ТУРІВ.....	8
1.1 Сутність та характеристика видів весільних турів	8
1.2 Технологія та організація весільних турів.....	15
1.3 Особливості організації весільних турів: вітчизняний та зарубіжний досвід	24
Висновки до розділу 1	36
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ТУРИСТИЧНА ФІРМА «САМ».....	37
2.1. Організаційна–технологічна характеристика підприємства ТОВ «Туристична фірма «САМ»	37
2.2 Аналіз основних показників туристичної фірми «САМ»	44
2.3. Дослідження особливостей формування іміджу туристичної фірми «САМ»	52
Висновки до розділу 2	60
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕСІЛЬНИХ ТУРІВ	62
3.1 Аналіз існуючих пропозицій весільних турів туристичної фірми «САМ»	62
3.2 Розробка весільних турів	65
Висновки до розділу 3	76
ВИСНОВОК.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	81
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Туристичний бізнес активно розвивається та зростає конкуренція, тому власники всіх турагентств намагаються задовольнити будь-які запити та побажання своїх клієнтів. В даний час одним з найпопулярніших і найцікавіших видів туризму в усьому світі є весільний туризм. Весільний туризм – це один із видів туризму, який розвивається, так як з кожним роком все більше і більше людей хочуть провести весілля у незвичайному місці, в інших звичаях та традиціях.

Молоді люди, які планують весілля, все частіше користуються послугою весільного туризму. Проведення весільних церемоній набирає популярності і в нашій країні.

Весілля – це особлива подія в житті людини. Саме тому такі заходи є найбільш урочистими, позитивно емоційно забарвленими, незабутніми. Проведення романтичного туру найбільше відповідає вирішення цих завдань.

Інформаційною базою роботи служать наукові праці В. Бабарицької, Н. Крачила, О. Любіцевої, М. Мальської, П. Масляка, Я. Олійника, М. Пістуна, І. Ровенчака, А. Степаненка, О. Шаблія, А. Александрової, М. Біржакова, Д. Гетца, блоги – Райана Ресатка, Яни Метелкіна (сценарист шоу «Орел і Решка»), Евен Тріггстранд, Yuma and Laura, Челсі Ямаса, Алекс Строля, Кріса Буркард, Янніка Обенхофф, Фостера Хантінгтон, змістовий контент Інтернет-сторінок туристичних компаній, регіонів України.

Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів технології та організації весільних турів.

Досягнення цієї мети передбачає розв’язання низки завдань:

- визначити сутність весільних турів та охарактеризувати види весільних турів;
- дослідити технологія та організація весільних турів;

- розглянути особливості організації весільних турів: вітчизняний та зарубіжний досвід;
- охарактеризувати організаційно–технологічну діяльність туристичної фірми «САМ»;
- аналізувати основні показники туристичної фірми «САМ»;
- дослідити особливості формування іміджу туристичної фірми «САМ»;
- розглянути існуючі пропозиції весільних турів туристичної фірми «САМ»;
- розробити весільні тури.

Об’єктом дослідження є діяльність туристичної фірми «САМ».

Предметом дослідження є технологія та організація весільних турів.

Для досягнення поставленої в роботі мети було використано сучасні **методи дослідження**, зокрема на основі системно-аналітичного методу здійснено теоретичне узагальнення наукових концепцій, розробок, пропозицій провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячених проблемам туристичної галузі. На основі теоретичного методу здійснено аналіз, систематизація, класифікація та узагальнення; порівняльний аналіз і синтез. Фактичний матеріал опрацьовано за допомогою використання таких методів: порівняльного, систематизації, історичного, картографічного, групування.

Практична значущість отриманих результатів пов’язана з можливістю застосування запропонованих весільних турів у діяльності туристичної фірми «САМ». Відображені у роботі пропозиції можуть бути використані туристичними підприємствами, для оновлення обсягу послуг, які надаються туристам.

Інформаційною базою дослідження слугують спеціальна література, наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і зарубіжних вчених, блоги, статті та дисертації мережі Інтернет та результати самостійно проведених досліджень.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 83 сторінки. Робота містить 10 таблиць та 16 рисунків та список використаних джерел нараховує 32 одиниці.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕСІЛЬНИХ ТУРІВ

1.1 Сутність та характеристика видів весільних турів

У сучасному світі туристичний бізнес активно розвивається та зростає конкуренція, тому власники всіх туристичних підприємств намагаються задовольнити будь-які запити та побажання своїх клієнтів (як відомо, попит породжує пропозицію, і сфера туризму у цьому випадку не є винятком). Молоді люди, які планують весілля, все частіше користуються послугою весільного туризму.

Спочатку розглянемо сутність поняття «весілля». Зауважимо, що сьогодні не існує єдиного підходу до визначення сутності даного поняття. Саме поняття трактується по-різному, тому що кожна людина вкладає в нього свій зміст.

Згідно літературних джерел поняття «весілля» – це «важлива подія у житті кожної людини. Являє собою обряд з оформлення одруження та створення нової сім'ї, зміни сімейно становища та публічного визнання статусу наречених» [1].

Однак, у словниках поняття «весілля» за своєю суттю є обрядом підписання всіх паперів про укладення шлюбу. Саме тому святкування цього урочистого заходу – особиста справа кожного [2].

Весілля – це ритуал, що характеризується сукупністю обрядів, символічних дій, що надають певним подіям у житті людини релігійні значення та смисли. Послідовність та способи поведінки в ході здійснення даного ритуалу відтворюються традиційно, відповідно до звичаю чи спеціально розробленого «сценарію». Останнє, як правило, зі часом набуває традиційного характеру. Важливі моменти у житті людини переживаються і відзначаються як ними самими, так і членами їх сім'ї, родичами, друзями тощо.

Тому ритуали є у більшості випадків колективні дії і сприяють зміцненню зв'язку людини зі своїми близькими [3].

Існує чотири основні типи весілля (рис. 1.1).

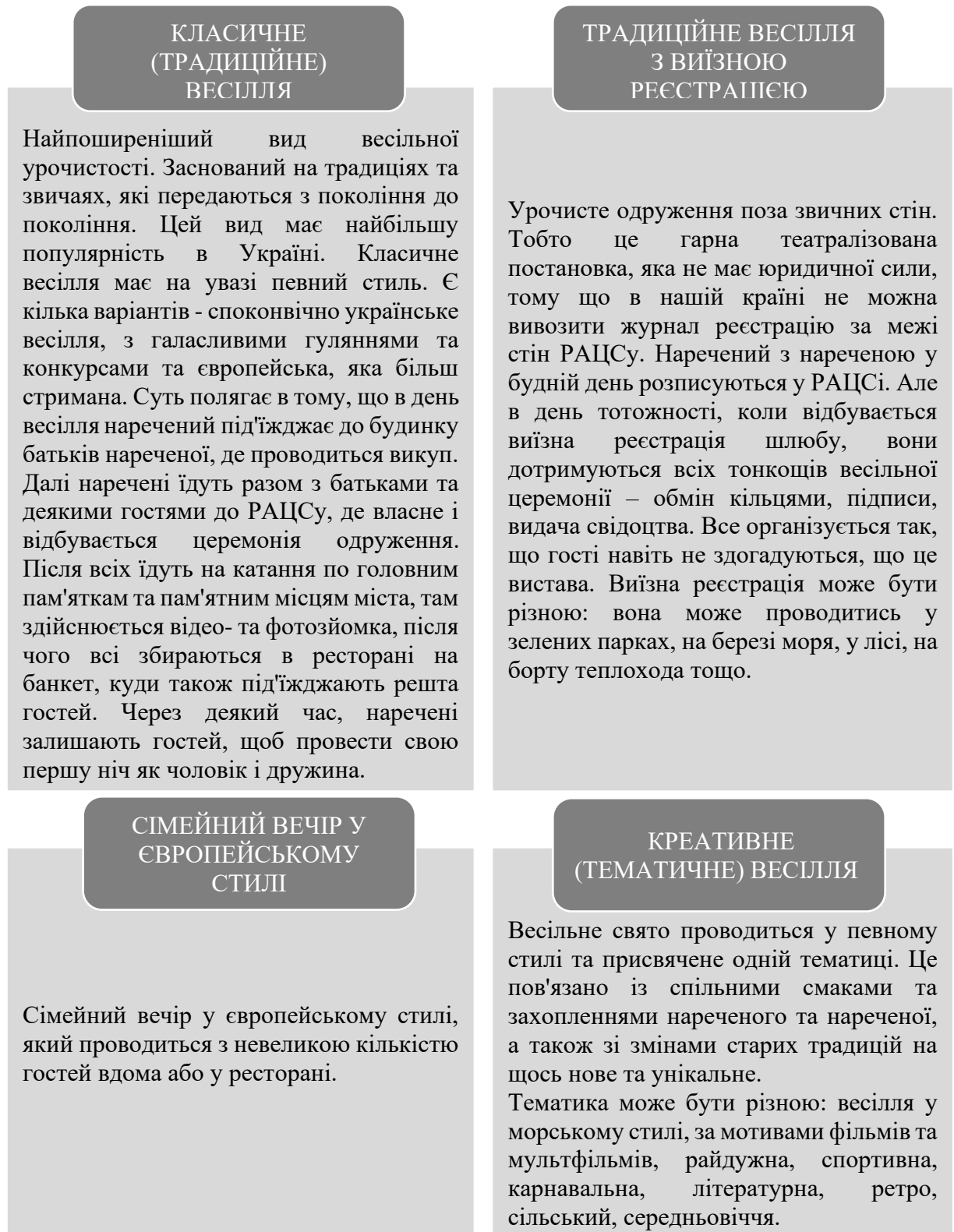

Рис. 1.1. Основні типи весілля

Джерело: побудовано автором за даними [3]

Поняття «весільний туризм» передбачає один із видів подорожей. Це відносно молодий та цікавий напрямок, який розрахований на охочих провести весільну церемонію у незвичайному вигляді спільно з подальшим медовим місяцем [4].

Якщо простіше, це поїздка за кордон (або своєю країною), яка супроводжується святом для нареченого та нареченої, а також запрошених родичів та друзів.

Весільний туризм має довгу історію, що сягає корінням у глибоку давнину. У Стародавньому Римі, наприклад, пари їздили до міста, щоб одружитися та відсвяткувати свій союз.

На сьогоднішній день, весілля в житті кожної людини є однією із найяскравішою і незабутньою подією, але, незважаючи на це, весільний туризм в Україні є новим видом туризму, який став досить популярним в 21-му столітті.

Необхідно зазначити, що приблизно у 80-х роках 20 століття існувало поняття «весілля за кордоном». Дане поняття походить від такого молодіжного руху як «хіпі», які старалися відійти від традиційних норм весільних церемоній і провести їх нестандартно. З часом таку ідею підхопили зірки шоу-бізнесу, а на даний момент весільні подорожі молодят є невід'ємною частиною кожного весілля [5].

Проте, ще за радянських часів «весільна подорож» сприймалося як «капіталістична традиція» і незабаром було відкинута. Сучасне покоління має різні уявлення про життя (одвічна проблема «батьків та дітей»). «Радянські весілля» часів «застою» з незліченною кількістю запрошених родичів, тижневими застіллями, бійками та вульгарним спотворенням істинно українських весільних традицій – поступово йдуть в минуле. Молоді люди, які планують вступити до шлюбу хочуть, щоб на їхніх весіллях було красиво і спокійно, щоб день урочистостей залишився у пам'яті світлим святом, і щоб нічого не зіпсувало ці спогади, а весільний захід організований саме для

молодять, а не для родичів другого та третього порядку. Якщо й плануються гості, то у скромній кількості [5].

Отже, весільний туризм – це тип туристичного напрямку, який включає поїздку в будь-яке місце з метою укладення шлюбу або участі у весіллі.

Саме із зростанням конкуренції на ринку весільного туризму основного розвитку набула індустрія весільних турів. Туристичними підприємствами почали формуватися як пакетні тури для молодят, так і розроблятися індивідуальні пропозиції. Подорож можна доповнити великим набором додаткових послуг, наприклад: організація весільної церемонії стороною, що приймає, послуги фотографа, організація холостяцької вечірки або дівич-вечора, оренда або купівля весільного плаття, обручки, букет нареченої, весільний торт, феєрверк, запуск голубів, зачіска та макіяж нареченої, святковий кортеж, розважальна програма, стиліста країни перебування, оренда автомобіля, організація застілля тощо. І це далеко не весь список.

Крім того туристичні підприємства стали пропонувати послугу офіційного оформлення шлюбу закордоном, що значно спростило цю процедуру для молодят.

Весільний туризм є різновидом спеціального туризму. Спеціальні види туризму – це особливі види туризму, що передбачають організацію індивідуальних або групових поїздок, складених за спеціальною програмою та розраховані на певну категорію споживачів, а також спрямовані на задоволення специфічних потреб та інтересів [6].

Виходячи з вищезазначеного, можна сказати, що весільний тур – це індивідуальна романтична подорож, яка пов'язана з весільними обрядами, весільної урочистості чи організація чудового та романтичного медового місяця з врахуванням побажань клієнтів. Все частіше молодята поєднують його і з самою церемонією одруження.

Усі весільні тури можна класифікувати за формою організації, видам туризму, за тривалістю подорожі та за віддаленістю від місця проживання (рис. 1.2).

За формою організації весільні тури можуть включати:

- весільну церемонію або обряд вінчання;
- символічну церемонію;
- весільна подорож.

За видами туризму весільні тури поділяються на наступні категорії:

- пляжний відпочинок;
- міські весільні тури, як правило, екскурсійні (можуть бути як європейські міста, так і міста України);
- відпочинок у горах, а також на різних гірських курортах;
- змішані тури, які можуть поєднувати як пляжний, так і екскурсійний відпочинок;
- екстремальні тури: на морському дні, на вершинах гір, у ластах з аквалангами, в саванах та пустелі, у польоті з парашутами.

За тривалістю подорожі весільні тури можна розділити на:

- короточасні (weekend) – відпочинок тривалістю 2-3 дні, як правило, вихідні наприкінці робочого тижня;
- багатоденні – тур тривалістю понад 3 дні.

За віддаленістю від місця проживання можна виділити:

- тури за кордон – організація таких турів передбачає додаткові послуги та правове забезпечення;
- тури по Україні, які можна розділити на приміський відпочинок (біля 100 км тривалістю 1-2 дні), місцеві тури (відстань до 300 км на території своєї області) та дальні тури (багатоденна поїздка на великі відстань по країні).

Рис. 1.2. Класифікація весільних турів

Джерело: побудовано автором за даними [6]

Весільна подорож – є найпопулярнішим видом весільних турів. Весільні подорожі включають в себе відразу кілька самостійних напрямків: офіційні та неофіційні весільні церемонії (символічні весільні церемонії), православні вінчання та «медовий місяць».

Весільні церемонії за своїм характером можна поділити на офіційні та неофіційні (символічні).

Сенс офіційної весільної церемонії у законному оформленні шлюбних відносин. В Україні визнається тільки офіційний шлюб, укладений в органах

РАЦСу і підтверджений документальним свідченням. Для цього молодята збирають та подають до органів РАЦСу всі необхідні документи, а згодом у стінах РАЦСу відбувається офіційна реєстрація шлюбу. Більшість молодят бажають провести офіційну весільну церемонію за кордоном. Проведення офіційного весілля в іншій країні пов'язане з деякими труднощами. По–перше, необхідно дотримуватися всіх законів і традицій цієї країни, а по–друге, фінансові витрати будуть набагато відчутнішими. Існують країни, в яких можна укладати шлюби офіційно. Офіційні весільні церемонії обов'язково мають проходити в офіційних установах (у ратуші, у мерії, у міському магістраті), але у багатьох країнах організуються церемонії «на виїзд» (у палацах, замках, в садах готелів, на узбережжі, на яхтах). Наприклад в Німеччині, обряд вінчання є законним укладанням відносин [7, с. 168-173].

Популярністю серед молодят користуються також напрям як неофіційні весільні церемонії чи символічне весілля. Така церемонія приваблює багато пар, які не бажають пов'язувати себе узами офіційного шлюбу. Організація таких урочистостей зазвичай відбувається на пляжі, біля моря чи океану, невеликі весільні подорожі на яхтах та катерах, а також урочистості в екстремальних умовах з аквалангами, парашутами або навіть у джунглях. Зазначимо, що неофіційний вид весільних церемоній молодята вибирають тоді, коли хочуть відзначити річницю свого весілля або мають бажання взяти участь у традиціях і обрядах у незвичайних місцях планети [7, с. 168-173].

Сучасні наречені все частіше відходять від традицій і намагаються організувати креативну весільну церемонію за унікальним сценарієм, яка залишить масу приємних спогадів самій парі і добре запам'ятається гостям. Вибір незвичайного місця для проведення такого заходу – один із останніх трендів, що перекочували до нас із США, де раніше заможні люди та публічні особи пов'язували себе узами шлюбу подалі від цікавих очей і обирали для цього найнеординарніші місця. Виїзна церемонія є одним вкрай популярним форматом весільних церемоній, що дозволить зробити торжество по–справжньому особливим. Закріплення шлюбу в стінах РАЦСу – традиція, яка

на сьогоднішній день є застарілою. Молодята іноді хочеться чогось незвичайного, щоб церемонія була як у кіно, де наречений з нареченою обмінюються клятвами і цілуються під квітковою аркою, оповиті променями сонця. Від такої живої картинки у багатьох дух захоплює. Виїзне весілля – новий формат, який передбачає одруження за стінами РАЦСу. Як місце проведення можна вибрати старовинний замок, мальовничий пляж, палубу корабля, гарну галявину в лісі. Деякі креативні пари влаштовують весілля навіть у печерах чи горах, забезпечуючи гостям сплески адреналіну [7, с. 168-173].

Православне вінчання – це церковний обряд для пари, що бажає скріпити своє життя узами шлюбу. Захід не є обов'язком, навпаки, це має бути усвідомлений вибір двох людей, які кохають один одного. За бажання повінчатися можуть не лише молодята, а й пари, які вже живуть у законному чи цивільному шлюбі. Повінчатися – це взяти людину в чоловіки чи дружини перед Богом, щоб той дав благословення молодят на мирне життя і народження дітей. Оскільки рішення це глибоко духовне та усвідомлене, зовсім не обов'язково вінчатися у день одруження у РАЦСі. Нічого страшного, якщо вінчання буде проведено і через десять щасливих років після одруження [7, с. 168-173]. Вінчання не скрізь проходить, тому що не в кожній країні є наявність православних церков. Але завдяки вінчанню, відносини у шлюбі переходять на інший рівень та зміцнюють духовний зв'язок між чоловіком та дружиною. Туристичними напрямками в галузі організації вінчання є Ізраїль, Франція, Кіпр, Чехія та Італія [8, с. 3-18].

По організації весільні тури можна класифікувати на два види:

– самодіяльний весільний тур – це подорож за якої організацією та розробкою маршруту подорожі займаються самі молодята–туристи на добровільній основі, без допомоги найманих провідників (інструкторів, туроператорів). Молодята самі розробляють програму, комплектують та закуповують супутні послуги (квитки, оформлення візи, спорядження, трансфер, проживання тощо);

– плановий весільний тур – це подорож розроблювана та реалізована організаторами туризму – туроператорами [8, с. 3-18].

Отже, весільний туризм – це один із видів туризму, що активно розвивається та набув популярності останніми роками, так як з кожним роком все більше і більше людей хочуть провести весілля у незвичайному місці, в інших звичаях та традиціях. Весільний туризм зробив значний внесок у світову туристичну індустрію, і багато країн просувають себе як весільні напрямів. В основному, у весільну подорож та проведення весільної церемонії загалом, люди вирушають до країн Європи та на острови Азії. Необхідно пам'ятати, що весільний тур – це виключно індивідуальний тур, який враховує всі побажання клієнта.

1.2 Технологія та організація весільних турів

Весільний туризм став модною тенденцією в останнім часом. Розробка та реалізація весільних турів є складним технологічним процесом, тому потребує відповідальності.

Тур – це туристична подорож за узгодженим маршрутом. Саме розробці маршруту потрібно приділити максимально уваги під час розробки туру. Для того, щоб створити привабливу пропозицію для молодят, потрібно надати детальну інформацію про найкращі готелі, організацію трансферу, програми екскурсій, круїзів, прогулянок на яхті, політ на повітряних кулях та конкурентну ціну. А також зібрати усі необхідні документи, провести інструктаж стосовно вживання заходів безпеки та вимог щодо норм поведінки туристів [9, с. 48-54].

Туристичним операторам потрібно знати основні методи організації весільних турів, а також розуміти, як правильно будувати стосунки із замовниками чи споживачами, конкурентами та партнерами.

Зазначимо, що технологія – це сукупність методів, способів та засобів реалізації тієї чи іншої програми в будь-якій галузі діяльності, а також це накопичення знань та вмінь, які можна використовувати в процесі виробництва товарів чи послуг. Туристичний бізнес не виняток.

Споживачі – головні об’єкти весільного туризму. Туристичні оператори повинні в першу чергу орієнтуватися на потреби споживача, враховувати його особливі потреби. Тільки так вдасться правильно реалізувати головну ідею та сформувані бажаний весільний тур. Варто звертати увагу на вподобання молодят, їх фінансові можливості. Під час розробки весільного туру особлива увага має приділятися аналізу комплексу маркетингових досліджень. Тож, молодята – це кінцеві споживачі, що купують путівку. А споживання туристичного продукту включає вибір весільного туру, покупку та користування. Вивчати споживача потрібно постійно [9, с. 48-54].

Головним завданням кожного туроператора є розробити якісний конкурентоспроможний весільний тур. Цього неможливо зробити не проаналізувавши ринок конкурентів. Слід провести маркетингові дослідження ринку аналогічних пропозицій. Кінцевим результатом, який потрібно видати споживачу, має бути ряд переваг саме вашого весільного туру. Туроператору важливо проаналізувати ринок й знайти саме той сегмент ринку, де конкуренція або мінімальна, або відсутня. Весільний тур має бути унікальним та фінансово привабливим – тоді буде результат [9, с. 48-54].

Постачальників та партнерів необхідно обирати після ретельного аналізу їхньої пропозиції. Партнери потрібні як для просування свого продукту, так і для його продажу (збуту). Тож, варто обрати саме того споживача, якому продукт буде максимально привабливим та вигідним. Саме партнери допомагають створити неповторний продукт – бажаний весільний тур (організувати подорожі, екскурсії, польоти на повітряних кулях, вечері на дахах тощо). Постачальники ж допомагають скористатися первинними послугами (готелі, бари, розважальні комплекси, транспортні компанії). Без постачальників не можливо повною мірою налагодити процес створення

весільного туру. Тож робота партнерами та постачальниками вимагає відповідальності й ретельного відбору [9, с. 48-54].

Туристичному оператору потрібно проаналізувати й зовнішнє середовище (урядові організації, державні установи, об'єднання споживачів тощо).

Помилковим є твердження, що туроператори не можуть мати впливу на зовнішні фактори організації весільного туру. Наче вони мають повною мірою підпорядковуватися засадам та нормам, закладеним у певному суспільстві чи країні. Насправді це не зовсім так. Врахування вимог зовнішніх організацій завжди позитивно впливає на розробку весільних турів та значно полегшує роботу туристичних організацій, а також знижує загрозу негативного досвіду у співпраці з зовнішніми організаціями [9, с. 48-54].

Відповідно до ГОСТ Р 50681–94 «Туристично–екскурсійне обслуговування. Проектування туристичної послуги» розробляються тури.

Розробка туру – складна та багатоступенева процедура. Кожен тур повинен мати короткий опис. Для цього оператор, врахувавши побажання молодят та їх фінансові спроможності, проводить моніторинг ринку конкурентів та ринку туристичних послуг. Є декілька етапів проектування весільного туру (рис. 1.3).

До кожного етапу проектування має складатися технологічна карта туристичного маршруту. До карти мають додаватися рекомендації щодо її заповнення. В карті визначаються показники маршруту, місця перебування, дати заїзду, кількість туристів, програма обслуговування туристів. Також розробляються інструкції, правила для гарантування безпеки туру тощо. В процесі розробки маршруту потрібно укласти договори з перевізниками. Документація, що містить вимоги обслуговування туристів повинна мати наступні пункти:

- договірне забезпечення туру;
- опис методів, способів та норм обслуговування кінцевого споживача – молодят;

- встановлення кількості обслуговуючого персоналу під час подорожі та вимоги щодо їх кваліфікаційного рівня;
- визначення вимог та норм процесів обслуговування туристів [10].

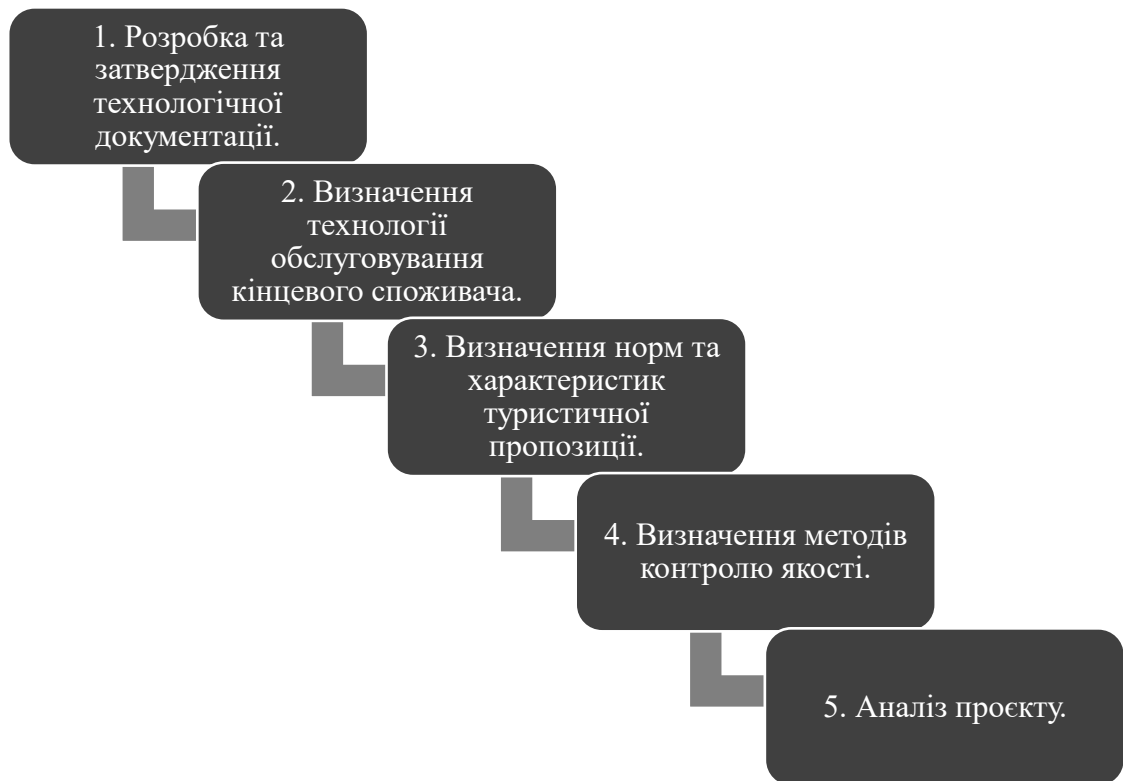

Рис. 1.3. Етапи проектування весільного туру

Джерело: побудовано автором за даними [10]

Розділ, в якому йде мова про визначення методів контролю якості, має містити узгоджені способи, норми та методи організації контролю процесів обслуговування клієнтів. Ці методи мають відповідати характеристикам, затвердженим у проєкті туру.

Останнім етапом проектування туристичної подорожі є аналіз проєкту. На цьому етапі потрібно затвердити методи контролю якості надання послуги. Такі методи повинні реально оцінювати рівень надання послуги. Також на етапі аналізу визначаються вимоги до процесів обслуговування молодят (мають повністю відповідати запроєктованим характеристикам). А головне – аналіз проєкту повинен запевнити в тому, що тур є безпечним для здоров'я туристів зокрема та навколишнього середовища в цілому [11, с. 55-58].

В процесі підведення підсумків та аналізу проєкту туристична організація вкотре переконується у правильності організації туру, а також має змогу своєчасно зреагувати й внести корективи у заплановану подорож. Якщо є поправки чи зміни, складається перелік уточнень та доповнень до розділів технологічного процесу. Тільки після цього можна переходити до формування та організації туру [11, с. 55-58].

Основними етапами організації весільних турів є:

1. Вибір країни (місця проведення) та підготовка документів [12].

Перш ніж збиратися у весільний тур молодят потрібно зібрати та надати туристичному оператору ряд документів для реєстрації шлюбу, а саме паспорти обох молодят, спільна заява про бажання одружитися, документи про припинення попереднього шлюбу (в разі наявності), свідоцтво про смерть одного з подружжя (в разі, коли у попередніх шлюбних стосунках один з подружжя помер), дозвіл на одруження, виданий органами місцевого самоврядування (якщо одружуються неповнолітні молодята), квитанцію про сплату державного мита (Додаток А).

Перелік документів може бути іншим якщо проведення офіційної реєстрації шлюбу відбувається за кордоном.

Окрім, зазначених вище документів також можуть бути потрібні довідки про родинний стан, про несудимість, про стан здоров'я, про місце проживання чи прописка, довідка з поліції, з місця роботи, довідка про доходи, страховий поліс. Деякі країни для офіційної церемонії вимагають свідків. Для яких також необхідно зібрати відповідний пакет документів.

Якщо молодята бажають організувати вінчання вони мають підготувати свідоцтво про хрещення, про шлюб, свідчення про розлучення та про те, що ніколи не вінчалися. Іноді необхідно підготувати дозвіл на вінчання від української церкви та про відсутність кровного зв'язку. Більшість країн для церемонії вінчання вимагають свідків.

Усі документи вимагають перекладу англійською мовою або державною мовою тієї країни, в якій планується весілля. Переклади документів

обов'язково нотаріально засвідчуються. Копії документів надсилаються до країни реєстрації, а оригінали необхідно привезти із собою вже безпосередньо до церемонії.

У тих чи інших державах передбачається реєстрація шлюбу в стінах офіційних установ, подібних до наших РАЦСів, а більшість мусульманських країн взагалі виключають можливість легалізувати шлюб іноземців, людей іншої культури, іншого віросповідання. Усі подібні деталі необхідно уточнювати заздалегідь, консультуючись із фахівцями туристичного підприємства, що надає послугу «весілля за кордоном». Тим більше що сучасні туристичні підприємства беруть на себе формування пакета необхідних документів, позбавляючи нареченого та наречену зайвих турбот.

При цьому в кожній окремій країні є свої додаткові вимоги до іноземців, що бажають взяти офіційний шлюб на їх території (рис. 1.4).

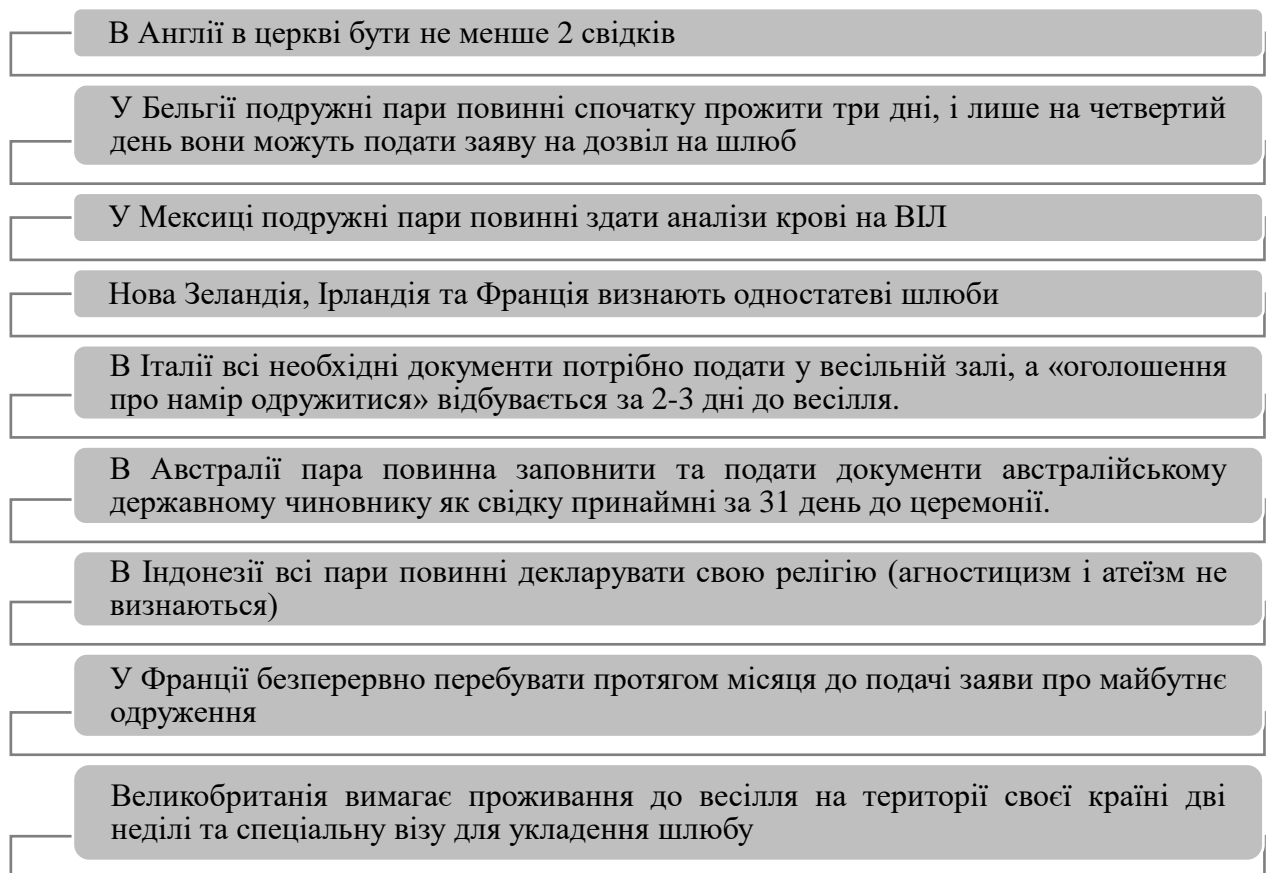

Рис. 1.4. Додаткові вимоги різних країн до іноземців, що бажають взяти офіційний шлюб на їх території

Джерело: побудовано автором за даними [12]

Необхідно зазначити, що у більшості випадків молодята реєструють свій шлюб в Україні, а вже потім їдуть до іншої країни у весільний тур.

2. Вибір стилю весільної церемонії: оформлення, транспорт, весільний банкет [13].

Залежно від обраної країни та особистих переваг пари, весілля за кордоном може мати кілька варіантів проведення церемонії – офіційні чи символічні, вінчання, медовий місяць, весільна подорож. Дуже популярні такі сценарії весіль, як урочистість у середньовічному стилі, організована в одному зі старих замків Європи, або свято по всіх канонах тропічного острова: з неймовірними костюмами, величезною кількістю квітів та шатром на узбережжі океану. Красиво та незабутньо проходять весілля за тайськими традиціями або в індійському колориті. Іншими словами, існує безліч варіацій весільних урочистостей.

Під час організації туру потрібно врахувати й те, що туристам потрібно легко дістатися до місця проведення урочистостей. Якщо це за кордоном, то, звичайно, подбати про авіаційні перельоти або інші способи дістатися місця подій. Має бути налагоджений трансфер аеропорт–готель–аеропорт.

Є різні способи дістатися місця урочистих подій – автомобільний транспорт, залізничний чи автобусний. Потрібно узгодити з молодятами побажання щодо класу транспорту: лімузини, авто представницького класу, ретро автомобілі, катери, яхти, вертольоти, літаки тощо.

Під час вибору готелів теж врахувати бажання, вподобання та фінансову спроможність молодят. Спектр готельних номерів достатньо широкий. Вподобання стосовно інтер'єру та екстер'єру, наявності бажаних послуг (вид на море, спа, пелюстки троян, композиції з квітів, наявність вишуканих тканин в номерах, постільної білизни в улюблених кольорах, балдахинів тощо – все це допоможе створити бажаний антураж та настрої молодят). Особливу увагу слід приділити оздобленню номерів свічками, ароматизаторами в спальні,

вітальні, ванній кімнаті тощо. Освітлення має велике значення – це створення романтичної атмосфери, а головне – настрою.

Слід визначитися й з місцем розташування номера для молодят. Це має бути не шумне місце, щоб комфортно було проводити час наодинці. Також врахувати побажання щодо номерів для гостей, час заселення та виселення (у деяких готелів це 12 дня, деякі готелі пропонують заїхати в номери рано вранці). Туристичний оператор має врахувати всі нюанси аби молодят та гостям було максимально зручно та комфортно.

Організація харчування на весільній урочистості – це, зазвичай, чудовий весільний банкет. Весільний банкет облаштовується в відповідно до попередньо розробленого сценарію та побажань замовників, а саме:

- кількість гостей (бажано зробити запас на кілька місць);
- розташування гостей за весільним столом, відповідно до статусу щодо молодят;
- варіант сервірування столу;
- стиль та кольори оформлення залу для застілля;
- вподобання щодо меню;
- музичні вподобання;
- наявність тамади;
- час проведення банкету;
- потребу в наявності додаткових залів (для караоке, танців, кальянної кімнати, більярдної тощо) [13].

Варіантів оформлення та проведення церемоній безліч. Одні оберуть банкет в ресторані, інші – банкет на узбережжі або веселий пікнік в парку. Ще варто з'ясувати чи потрібно включати фото – та відео зйомки, послуги перукаря, візажиста для молодих та гостей тощо.

3. Документальне оформлення шлюбу після повернення в Україну [13].

Якщо свідоцтво про укладення шлюбу за кордоном видано відразу після церемонії, цей документ вимагає легалізації. Для цього необхідно надати

свідоцтво до консульства України на території країни реєстрації шлюбу. У кожній державі термін оформлення документів та надання їм юридичної сили різний і може становити від тижня до півроку. Легалізоване свідоцтво надсилається молодят поштою. Документ необхідно перекласти, нотаріально завірити та пред'явити у паспортному столі, де у паспортах нареченого та нареченої буде поставлено штампи. Процедура зміни прізвища проводиться лише у РАЦСах України.

Зазначимо, що неофіційні реєстрації проводяться тільки «для краси» і не мають юридичних наслідків. Розпис у разі проходить незвичайним способом (наприклад, під час катання на слонах або разом із «священиком» пірнути під воду з аквалангом, стилізоване весілля тощо). Без сумніву, неофіційна реєстрація – це чудовий символічний спосіб медового місяця або навіть ювілею весілля [14, с. 34-38].

Розробка та формування туристичного туру – різнобічна справа, яка включає надання основних, додаткових та супутніх послуг з організації весільного туру.

Оскільки, головною особливістю весільних турів є розробка індивідуальної програми, складеної спеціально за бажанням молодят. Зазвичай, в тур входить підбір місця проведення, ідеї, концепції та стиль заходу, розробка проживання у найкращих п'ятизіркових готелях, романтичні вечери, прогулянки на яхтах та ін. Для молодят влаштовуються різні сюрпризи, наприклад, у номері знаходяться квіти та шампанське, а також кошук із фруктами. Для відвідування екскурсій подається лімузин. Влаштовуються сюрпризи. Також у вартість туру можна включити послуги перукаря, візажиста, фотографа, музикантів та ін. Таким чином робиться все, щоб молодій парі було комфортно, а подорож незабутньою.

Отже, технологія розробки та організації весільного туру відбувається за тими ж етапами і здійснюється за тією ж схемою, що і розробка звичайного турпродукту. Необхідно враховувати те, що весільний тур – це унікальна індивідуальна пропозиція, індивідуальна розробка, орієнтована на вподобання

окремої весільної пари. Головна умова при організації весільного туру – це зробити так, щоб по можливості виконати всі побажання молодят.

1.3 Особливості організації весільних турів: вітчизняний та зарубіжний досвід

На сьогоднішній день існує безліч туристичних підприємств та пропозицій щодо організації весільних турів (подорожі, церемонії та медового місяця). Особливо поширеними стають весільні тури закордон в країни Європи, Середземномор'я та екзотичні країни (Таїланд, Балі, Маврикій, Сейшельські та Карибські острови).

Пов'язано це з безліччю причин, серед яких можна відзначити такі, як:

- бажання зробити власне весілля унікальним та незабутнім;
- можливість отримати масу романтичних відчуттів;
- бажання подарувати коханій людині незвичайне та незабутнє свято;
- прагнення виділитися із загальної маси незвичайним підходом до свого весілля.

Для України весільні церемонії одруження за кордоном – напрямок досить молодий, але вже стрімко набирає обертів. Проте, організація таких заходів, як офіційна чи символічна весільна церемонія за кордоном, має свій порядок організації весільної урочистості: необхідно знати, які документи для цього потрібні, в якій країні можна зареєструвати офіційний шлюб чи інші особливості процедури. Зазначимо, що на сьогоднішній день велика кількість країн надає іноземним гостям можливість офіційно зареєструвати шлюб за кордоном. Це приблизно 80 країн, які підписали Гаазьку конвенцію.

Найбільш популярні країни з організації весільних турів – це Таїланд, Чехія, Балі, Кіпр, Італія, Мальдіви, Маврикій, Сейшели, Індонезія, Куба,

Домініканська Республіка, Ямайка, Індія, Венгрія, Греція, Іспанія, Франція, В'єтнам, Шрі-Ланка, Грузія, Туреччина, Словенія, Греція та ін ((Додаток Б).

Розглянемо детальніше особливості організації весільних турів (подорожі, церемонії, вінчання та медового місяця) різних країн:

1. Популярним місцем для проведення символічних весільних церемоній, медового місяця чи весільної подорожі є *Таїланд*, який пропонує безліч чудових місць, а символічна весільна церемонія відбувається з дотриманням усіх обрядів та звичаїв Азії. Ці звичаї зроблять реєстрацію шлюбу в Таїланді не тільки священною, а й незабутньою подією. Не дарма кажуть, що той, хто відчув смак Азії, ніколи його не забуде і захоче знову повернутися. Офіційно зареєструвати шлюб у Таїланді можуть лише ті, які на законних підставах там проживають [15].

2. *Маврикій* – це відомий, фешенебельний курорт з шикарними готелями, найвищим рівнем обслуговування та чудовою кухнею. На Маврикій можна організувати офіційні весільні церемонії. Шлюб, укладений на острові Маврикій визнається дійсним у всіх країнах, що підписали Гаазьку Конвенцію, в тому числі і в Україні. Для укладення шлюбу клієнтам необхідно прибути на Маврикій хоча б за 2 робочі дні до дати реєстрації шлюбу, а за 5 тижнів до цієї дати надати такі документи:

- копія паспорта нареченого та нареченої;
- копія свідоцтва про народження нареченого та нареченої;
- заяву від обох сторін про те, що вони хочуть укласти шлюб на Маврикій у зазначений день, із зазначенням адреси постійного проживання в Росії та місця роботи;
- у випадку якщо наречений вже був одружений раніше, необхідно надати копію свідоцтва про розлучення та/або свідоцтва смерті (у разі вдовства), довідку від лікаря, що наречена не вагітна у випадку, якщо після розлучення/смерті попереднього чоловіка пройшло менше 300 днів;

– документи, що підтверджують зміну прізвища – у разі зміни прізвища раніше.

Документи необхідно перекласти англійською мовою та завірити нотаріально. Бувають випадки коли можуть знадобитися додаткові документи.

Процедура укладання шлюбу на Маврикії складається з кількох етапів. На острів Маврикій молодятam необхідно прилетіти хоча б за 2 робочі дні до запланованої дати весілля. Потім пара вирушає до Порт Луї (столиця Маврикію) для проходження необхідних формальностей: спочатку до Офісу реєстрації громадянського статусу для звірки всіх документів, Верховного Суду для оформлення афідевіту та отримання дозволу на реєстрацію шлюбу на Маврикії. Після цього необхідно відвідати районний Офіс реєстрації громадянського статусу (у районі, де знаходиться готель) та подати заяву на реєстрацію шлюбу та оголошується майбутнє одруження. Весілля може бути зіграно не раніше, ніж через 24 години після проходження всіх формальностей. Церемонію проводить реєстратор Офісу реєстрації громадянського статусу того району, де мешкають молоді. Проходження вищезгаданих формальностей займає, як правило, близько 4 годин. Рекомендується користуватися послугами україномовного гіда–перекладача, т.к. всі формальності та церемонія проводяться англійською чи французькою мовою. Під час відвідування Порт Луї для проходження формальностей майбутнє подружжя має дотримуватися офіційного дрес–коду: нареченому слід одягнути довгі штани та закрите взуття, нареченій не дозволяється приходити в міні–спідниці, сарафані (футболки та шльопанці також не дозволяються).

Апостильоване свідоцтво про шлюб видається молодятam протягом 8 робочих днів після проведення церемонії (доставляється до готелю або, якщо молодята вже залишили Маврикій, надсилається на вказану адресу за додаткову плату).

Важливо зазначити, що згідно із законодавством Республіки Маврикій, до свідоцтва про шлюб вноситься лише дівоче прізвище нареченої. Якщо

наречена хоче взяти прізвище чоловіка, їй необхідно буде оформити свідоцтво про зміну імені в РАЦСі за місцем проживання в Україні.

На острові Маврикій організують і символічні весільні церемонії. Такі церемонії проводиться тільки для тих, хто вже одружений. Для організації такої церемонії необхідно обов'язково пред'явлення свідоцтво про шлюб. Як правило, церемонія проводиться на території готелю: на пляжі, в саду, у спеціально прикрашеній альтанці – газебо, але за бажанням клієнтів весільну церемонію можна провести у будь-якому місці на острові та навіть під водою. Церемонію проводить офіційний представник муніципалітету [16].

3. Ідеальним місцем для організації весільних турів є *Мальдіви*. Весілля на Мальдівах – це вишукане, розкошне свято. На Мальдівах офіційно зареєструвати шлюб неможливо. Весільні церемонії на Мальдівах мають виключно символічний характер [17].

4. Ще одне місце де можна офіційно зареєструвати шлюб є *Сейшельські острови*. Шлюб, укладений на Сейшельських островах, визнається дійсним, його підготовка не вимагатиме багато зусиль, а природна краса островів є прекрасною декорацією для проведення незабутньої весільної церемонії.

Для укладення шлюбу на Сейшелах молодят необхідно надати не пізніше ніж за три тижні до одруження наступні документи:

- копія першої сторінки закордонного паспорта;
- копія свідоцтва про народження;
- копія внутрішнього паспорта (першої сторінки та прописки);
- копія документів, що підтверджують, що немає перешкод для укладення шлюбу (копія свідоцтва про розірвання шлюбу (якщо раніше були одружені), копія свідоцтва про смерть попереднього чоловіка та копію свідоцтва про попередній шлюб (якщо один із молодят вдів);
- копія документів, що підтверджують зміну імені чи прізвища (якщо змінювалися);
- згоду на шлюб батьків молодят (якщо молодята молодші 18 років).

Усі документи повинні бути перекладені англійською мовою та нотаріально засвідчені (крім закордонного паспорта) та відправлені на Сейшели не пізніше ніж за три тижні до одруження. Оригінали всіх документів, нотаріально засвідчених та перекладених англійською мовою копій молодята повинні мати при собі на Сейшелах.

Після реєстрації шлюбу свідоцтво про шлюб засвідчується та перекладається українською мовою Консулом України на Сейшельських островах. Ці формальності займають близько семи днів. Якщо до моменту, коли документи готові, наречені вже покинули Сейшели, свідоцтво про шлюб відправляється кур'єрською службою на вказану адресу в Україну.

Для молодят, які вже одружилися, можлива організація символічної весільної церемонії [18].

5. *Шрі-Ланка* – одна із найпопулярніших країн для проведення весіль за кордоном. Причин цьому кілька – легкість в організації та підготовці документів для церемонії, дивовижна природа та багата культура острова, якісний сервіс, а також приємні ціни на весільні послуги. Весільні церемонії для іноземців на Шрі-Ланці проводяться в основному на золотих пляжах острова, але, за бажання, можна організувати урочистості в інших декораціях, наприклад, у буддійському храмі.

Для офіційної весільної церемонії необхідно такі документи:

- свідоцтво про народження: копія, перекладена англійською мовою та завірена нотаріально;
- копії закордонних паспортів;
- афідавіт: довідка – заява від нотаріуса про те, що не перебуваєте в шлюбі: перекладена англійською мовою та завірена нотаріально;
- якщо шлюб не перший: свідоцтво про розлучення смерті подружжя: переведена англійською мовою і завірена нотаріально;
- анкетні дані.

Скановані копії всіх документів необхідно надіслати туроператору за 2 тижні до поїздки. Оригінали документів потрібно мати з собою на Шрі–Ланку, а в країну прибути щонайменше за 5 (п'ять) днів до церемонії.

Легалізоване свідоцтво про одруження з перекладається на англійську протягом 4 тижнів після церемонії. Можна доплатити за експрес–легалізацію. Документи будуть надіслані за місцем проживання експрес–поштою. Отриманий сертифікат (з перекладом на англ. яз.) потрібно буде перекласти українською мовою і в паспортному столі за пропискою поставити штамп про шлюб. На Шрі–Ланці перед реєстрацією шлюбу потрібно відвідати місцевий РАЦС, щоб подати заяву на шлюб [19].

6. *Італія* – це найпопулярніша країна для проведення розкішних весільних церемоній. Сюди приїжджають пари із Англії, США, Японії, Саудівської Аравії. Багато світових селебрітів зіграли офіційне весілля в Італії – у Флоренції провели офіційну церемонію Кім Кардаш'ян та Каньє Вест, а в п'ятизірковому готелі Borgo Egnazia в Апулії повінчалися Джастін Тімберлейк та Джесіка Біл.

В Італії можна організувати офіційну та символічну весільну церемонію. Необхідно зібрати такі документи для офіційної весільної церемонії в Італії:

- український паспорт (нотаріально засвідчена копія 3 сторінок паспорта);
- закордонний паспорт (копія 1 сторінки паспорта);
- свідоцтво про народження (нотаріально засвідчена копія);
- свідоцтво про розірвання попереднього шлюбу (якщо був) або свідоцтво про смерть колишнього чоловіка/дружини (нотаріально завірена копія);
- якщо прізвище змінювали, потрібно надати документ, що підтверджує зміну прізвища (нотаріально завірена копія).
- анкетні дані нареченого і нареченої.

Для здійснення вінчання в італійській церкві необхідно підготувати:

- Ікони Ісуса та Божої Матері (можна придбати в одному з храмів).
- Обручки.
- Вінчальні свічки та 2 хустки для них.
- Вінчальний рушник.
- Свідоцтво про шлюб.
- 2 хрещені свідки, які триматимуть вінці (за бажанням).

Варто пам'ятати, що для відвідування церкви в цій країні існує негласний дрес–код, якого обов'язково потрібно дотримуватися. Отже, обираючи весільне вбрання для вінчання в одному з італійських храмів, варто враховувати наступне:

- зручне взуття – оскільки доведеться провести близько години на ногах.
- сукня має бути без глибокого декольте та з закритими колінами. Якщо вбрання з відкритими плечима – необхідно взяти до церкви накидку.
- перед відвідуванням церкви наречений та наречена мають надіти натільні хрестики.
- манікюр нареченої повинен бути ніжних, пастельних тонів, а кільця на руках зняти, крім обручки.
- найкраще підібрати букет нареченої зі світлих та ніжних кольорів.
- голова нареченої повинна бути покрита фатою, вуаллю або шарфіком [20].

7. *Греція* – це країна античних пам'ятників, що зачаровують, тисяч чудових островів серед теплого Середземного моря, смачної їжі та п'янок напоїв. Весілля у Греції – це гарне та веселе свято. Реєстрація шлюбу та символічні весільні церемонії у Греції проводяться на островах Санторіні, Родос, Крит, Корфу, Закінф, Міконос, Гідра, Скіафос. Також в Греції можна повінчатися за православними традиціями.

Для реєстрації офіційного шлюбу в Греції (укладання шлюбу) знадобляться такі документи:

- закордонний паспорт – копія сторінки з вашими даними та сторінки з візою;
- внутрішній паспорт – копія першої сторінки, сторінки з позначкою про прописку та сімейне становище;
- свідоцтво про народження – нотаріально засвідчена копія з печаткою Апостиль;
- нотаріально засвідчене свідоцтво від нареченого (одне на двох) про відсутність перешкод для одруження і не одружений на момент підписання цього свідоцтва з печаткою Апостиль – оригінал;
- довідка із рагсу про сімейне становище окремо від нареченого та нареченої – оригінали з печаткою апостиль;
- свідоцтво про розлучення чи вдівство – нотаріально завірена копія з печаткою Апостиль;
- свідоцтво про зміну прізвища, імені, по батькові – нотаріально засвідчена копія з печаткою Апостиль.

У Греції є православні церкви, що дозволяє організувати вінчання. Таких церков близько п'яти – одна поблизу міста Афіни, церкви на островах Крит та Родос та ще кілька.

Необхідне приладдя для вінчання в Греції завжди купується самостійно і зазвичай це обов'язок свідків — кума чи куми. У храмі знадобляться дві великі свічки, які будуть запалені під час усього обряду. Ці свічки досить великі і ставляться на підлозі поряд із столиком. Заввишки вони можуть бути 1–1,5 метра. Декоровані тканиною або квітами свічки стануть окрасою всього місця церемонії. На столик ставиться спеціальний піднос, на ньому графин зі спеціальним сортом вина та келих. Обручки та вінчальні вінки кладуться на біблію. У Греції в таїнстві вінчання замість корон використовують вінки з'єднані білою стрічкою, які купуються зазвичай для молодят їх свідками в дар і зберігаються потім у сім'ї подружжя все життя, як символ вірності і вічної єдності. «Вінчання» від слова «вінок», або «під вінець». Ці «Вінці» робляться

вручну місцевими майстринями і можуть мати різний вигляд та декорування. За традицією на тацю також кладуть «Куфета» це мигдаль у цукровій глазури, після тайнства їм пригощають гостей. Кілька таких драже загортають разом із вінцями та зберігають. Свідки також беруть участь під час обряду, і без них не обійтись в Греції під час обряду. Свідками можуть стати близькі родичі. Можливо один чи двоє свідків, наприклад подружня пара.

Вінчання у Греції визнається законом і реєструється РАЦСом як законний шлюб. Після чого видається офіційне свідоцтво, легалізоване та дійсне у будь-якій іншій країні, як і після офіційної церемонії. Отримати його можна за бажання тим, хто ще не одружений. Для цього заздалегідь надається пакет документів як для офіційної церемонії [21].

8. *Словенія* – кам'яні вулички, кольорові будинки, старовинні замки та фортеці, загублені у сільській місцевості, чудові панорами морського курорту Піран, виноградники Марібора, спокійна краса альпійських озер Блед та Бохінь. Словенія – католицька країна, тому тут можна організувати Католицьке Вінчання.

Для проведення офіційної весільної церемонії у Словенії знадобляться такі документи:

- чинний закордонний паспорт;
- український паспорт;
- апостильоване свідоцтво про народження (видане не раніше ніж за 180 днів до дати одруження);
- апостильована довідка про сімейний стан (видана не раніше ніж за 180 днів до дати одруження);
- дані про свідків (ім'я та прізвище, дата народження, професія, копія паспорта).

Якщо шлюб не перший або були випадки зміни імені прізвища по батькові необхідно додати такі документи:

- свідоцтво про розлучення;

- довідка про зміну прізвища.

Термін подання документів до словенського РАЦСу:

- не менше ніж за 45 днів, якщо реєстрація шлюбу проводиться за межами РАЦСів (замок, озеро, палац тощо);

- не менше ніж за 14 днів, якщо реєстрація шлюбу проводитиметься в одному із РАЦСів.

- оптимальний термін підготовки одруження у Словенії становить 2–3 місяці [22].

9. *США* – країна, де можна зареєструвати шлюб просто і без будь-яких документів. Це єдина країна, в якій для цього достатньо звичайних закордонних паспортів. Одруження в США можна влаштувати в будь-якому штаті та будь-якому місті. Для реєстрації шлюбу в США не потрібно ані американського громадянства, ані наявності грін-картки, лише особисті документи з візою та бажання одружитися. Для весілля в США достатньо закордонного паспорта, щоб після реєстрації отримати весільний сертифікат, що має юридичну силу. Після повернення додому, потрібно буде лише запустити процес його легалізації [23].

10. Ідеальні пляжі та кришталево чисте тепле море, блакитне небо та яскраве сонце, екзотичні фрукти та аромат квітів, магичні латиноамериканські ритми, запальні танці, посмішки та гостинність мешканців цього дивовижного місця, чудові можливості для найцікавіших пригод, найромантичніших та найважливіших подій у житті – і це буде *Куба*.

На Кубі можна організувати офіційну церемонію для якої необхідні наступні документи:

- копія паспорта нареченої (перша сторінка);
- копія паспорта нареченого (перша сторінка);
- копії паспортів 2–х свідків (перша сторінка);
- нотаріально завірени копії свідоцтво про народження кожного, хто наречений, з перекладом на іспанську мову та завіреним у нотаріуса;

- туристична віза.

Паспорти повинні бути дійсними протягом усього терміну перебування на Кубі.

Додаткові документи:

- нотаріально засвідчена копія свідоцтва про розлучення (якщо один із молодят розлучений);
- нотаріально засвідчена копія весільного сертифікату та свідоцтво про смерть колишнього чоловіка (якщо один з молодят овдовів);
- нотаріально засвідчена копія свідоцтва про зміну імені або свідоцтва про усиновлення.

Усі документи мають бути перекладені іспанською мовою та нотаріально засвідчені. Також документи мають бути надіслані координатору одружень не менш як за шість тижнів до прибуття. Оригінал має бути представлений у готель.

Поряд із вищепереліченими документами, необхідно заповнити анкету та надати інформацію про свідків [24].

11. *Ямайка* – блискучий білий пісок, море кольору бірюзи, строкаті гучні папуги, чудова погода та розкішні пляжі, дельфіни з якими можна поплавати, екзотична кухня, заснована на морепродуктах, та чудова розслаблююча атмосфера – все це чудовий варіант організації весільного туру

Перелік документів, необхідних проведення офіційної весільної церемонії на Ямайці:

Нотаріально засвідчені та перекладені англійською мовою свідоцтва про народження нареченого та нареченої;

1. Закордонні паспорти нареченого та нареченої.
2. Нотаріально засвідчені та перекладені англійською мовою свідоцтва про розлучення (якщо було розлучення).
3. Нотаріально завірені та перекладені англійською мовою свідоцтва про смерть чоловіка/дружини (якщо вдівець–вдова).

4. Нотаріально засвідчені та перекладені англійською мовою свідоцтва про зміну прізвища, імені, по батькові (якщо змінювали).

5. Нотаріально засвідчені та перекладені англійською мовою згода на шлюб від батьків, якщо нареченому або нареченій менше 18 років.

6. Анкетні дані: ПІБ батьків, професії (спеціальності з диплому) майбутнього подружжя.

Наречений та наречена мають прибути на курорт не пізніше ніж за 48 годин до проведення церемонії [25].

Отже, можна сказати, що весільний тур можна організувати майже у всіх країнах туристичної популярності. Все залежить від того, яке саме весілля бажають організувати молодята – в європейському стилі, серед замків та історичної архітектури або ж в тропіках, серед пальм та кокосів, вівтарем на пляжі та гарним видом на захід сонця. Весільні тури з організацією одруження за кордоном – це справа приємна, але клопітна. Підприємства, які пропонують весільні тури завжди надають молодятam всю інформацію щодо особливостей організації таких подій за кордоном та консультують щодо необхідних документів, їх оформлення, вибору ідеального місця, організації церемонії. Оскільки в кожній країні встановлено свої умови реєстрації офіційного шлюбу, проведення символічної церемонії чи вінчання.

Звичайно, можна організувати поїздку закордон, але далеко не всі бажають залишати країну (або ж не мають фінансової спроможності), тому туристичні поїздки весільного типу Україною теж активно процвітають і розвиваються. Підприємства, які пропонують послуги з організації туристичних поїздок весільного типу як за кордоном, так в і Україні допомагають молодятam розробити бездоганне свято. Україна має доволі значний природний та культурний потенціал, що надає можливість організувати незабутні весільні тури країною.

Висновки до розділу 1

У першому розділі кваліфікаційної бакалаврської роботи виконано огляд літератури присвяченої питанням сутності весільних турів, їх технології та особливості організації (вітчизняний та зарубіжний досвід).

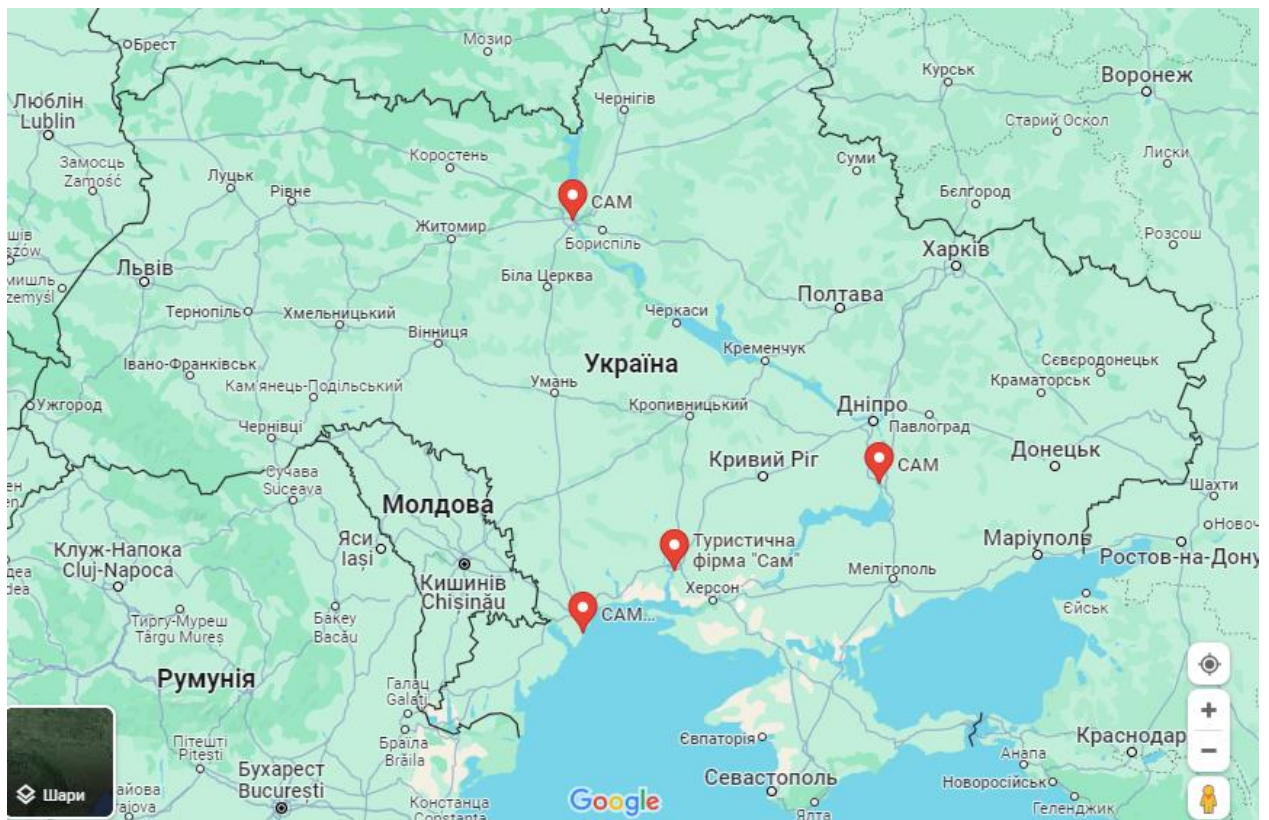
Огляд та аналіз літератури за темою дослідження дає можливість зробити такі висновки, а саме весільний туризм є одним із видів туризму. Протягом останніх років активно розвивається та стає популярним серед молоді, яка бажає провести весілля у незвичайному місці чи за кордоном, в інших звичаях та традиціях. Весільний тур – це унікальна індивідуальна пропозиція, індивідуальна розробка, орієнтована на вподобання окремої весільної пари. Технологія розробки та організації весільного туру відбувається за тими ж етапами і здійснюється за тією ж схемою, що і розробка звичайного турпродукту. Головна умова при організації весільного туру – це зробити так, щоб по можливості виконати всі побажання молодят. Весільний тур можна організувати майже у всіх країнах туристичної популярності, загалом, люди вирушають до країн Європи та на острови Азії. Все залежить від того, яке саме весілля бажають організувати молодята. Весільні тури з організацією одруження за кордоном – це справа приємна, але клопітна. Підприємства, які пропонують весільні тури завжди надають молодяттям всю інформацію щодо особливостей організації таких подій за кордоном та консультують щодо необхідних документів, їх оформлення, вибору ідеального місця, організації церемонії. Оскільки в кожній країні встановлено свої умови реєстрації офіційного шлюбу, проведення символічної церемонії чи вінчання.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ТУРИСТИЧНА ФІРМА «САМ»

2.1. Організаційна–технологічна характеристика підприємства ТОВ «Туристична фірма «САМ»

ТОВ «Туристична фірма «САМ» – це багатoproфільна туристична фірма, що спеціалізується на таких напрямках діяльності як туризм та перевезення. ТОВ «Туристична фірма «САМ» – це компанія, яка була створена у 1991 році та успішно розвивається уже понад 23 роки.

На українському ринку структура підприємства ТОВ «Туристична фірма «САМ» представлена операторським офісом, двома пунктами продажу

в столиці України та власними представництвами в Чорноморську, Запоріжжі та Миколаєві (рис. 2.1) [26].

Рис. 2.1. Місцезнаходження підприємства ТОВ «Туристична фірма «САМ» на карті Google Maps України

Джерело: побудовано автором за даними [26]

Підприємство ТОВ «Туристична фірма «САМ» нагороджено «Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України», два рази визнано як сама відома торгова марка в туристичній галузі України за рейтингом «ТОП–100», відзначене «Дипломом міжнародного відкритого рейтингу «Золота Фортуна»».

Також підприємство ТОВ «Туристична фірма «САМ» є акредитованим членом «ІАТА – Міжнародної асоціації перевізників».

Основна діяльності підприємства ТОВ «Туристична фірма «САМ» – це створення відпочинку (організація) для, щоб робити людей щасливішими. Така діяльність підприємства ТОВ «Туристична фірма «САМ» будується на певних ключових цінностях (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Ключові цінності організації
ТОВ «Туристична фірма «САМ»

Джерело: побудовано автором за даними [26]

За роки своєї діяльності ТОВ «Туристична фірма «САМ» стала лідером туристичних послуг та здобула прихильність своїх споживачів. Високоякісний рівень обслуговування, безпека, професійна команда співробітників та надійні партнери у 73 країнах світу, а це більше 130 компаній. ТОВ «Туристична фірма

«САМ» в Україні має більше ніж 900 партнерів до яких входять туристичні агенства, готелі, санаторії та пансіонати [26].

Основні напрями діяльності ТОВ «Туристична фірма «САМ» наведено на рис. 2.3.

Рис. 2.3. Основні напрями діяльності ТОВ «Туристична фірма «САМ»

Джерело: побудовано автором за даними [26]

ТОВ «Туристична фірма «САМ» надає великий вибір туристичних послуг для задоволення потреб найвибагливіших клієнтів, при цьому враховуючи високоякісне обслуговування своїх клієнтів. Кваліфіковані працівники використають всі можливості для того, щоб зробити відпочинок комфортним, безпечним та незабутнім (рис. 2.4).

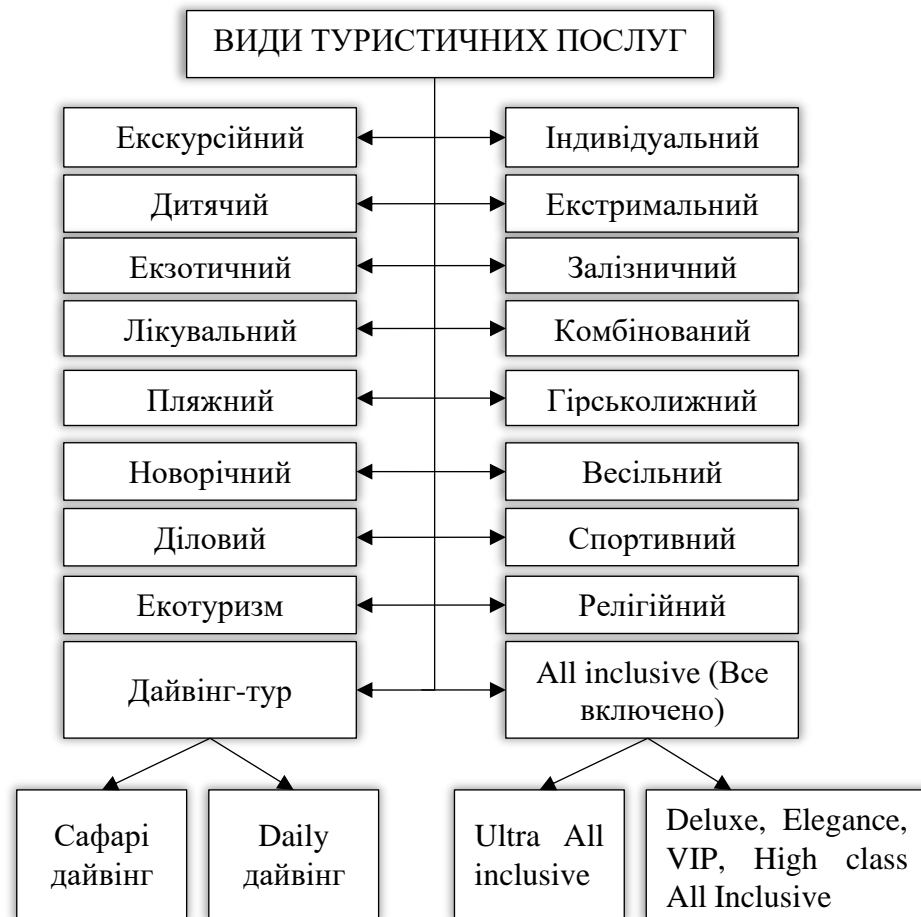

Рис. 2.4. Види послуг ТОВ «Туристична фірма «САМ»

Джерело: побудовано автором за даними [26]

Подорожі, які пропонує ТОВ «Туристична фірма «САМ» розраховані на будь-які фінансові можливості своїх клієнтів. Це можуть бути якісні економічні курорти, або ж елітні круїзи чи преміум подорож на тихоокеанські острови. Кожен клієнт підприємства ТОВ «Туристична фірма «САМ» за допомогою професійної підтримки співробітників може індивідуально розробити свій маршрут подорожі і реалізувати свої мрії.

Під час дослідження виявлено, що кількість обслугованих туристів протягом 2020–2022 років мала тенденцію до зростання (рис. 2.5). У 2021 році кількість обслугованих туристів збільшилася на 89 тис. осіб або на 37% порівнюючи з 2020 роком.

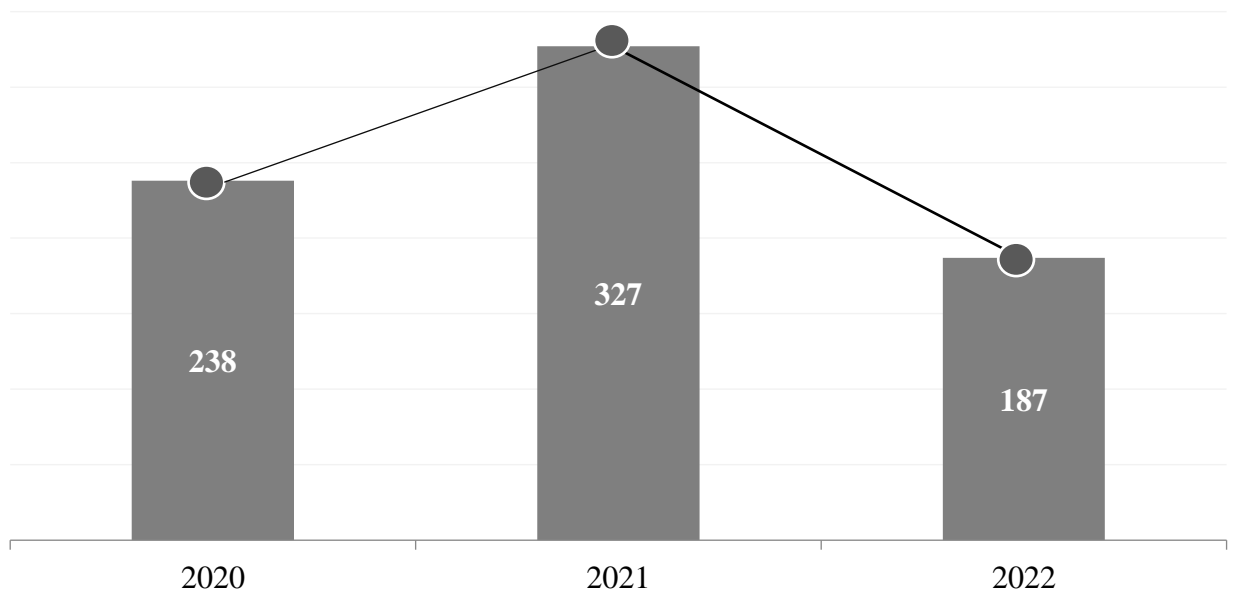

Рис. 2.5. Кількість обслугованих туристів підприємством ТОВ «Туристична фірма «САМ», тис. осіб за 2020–2022 рр.

Джерело: побудовано автором за даними [26]

У 2022 році кількість обслугованих туристів збільшилася на 140 тис. осіб або на 43% порівнюючи з 2021 роком. Основною причиною зменшення кількості обслугованих туристів підприємством ТОВ «Туристична фірма «САМ» у 2022 році пов'язана з повномасштабним вторгненням росії 24 лютого 2022 року.

Відповідно до ситуації на території України та нових вимог, які постали перед підприємством ТОВ «Туристична фірма «САМ» – фірма продовжувала працювати: поступово та стабільно відновлючись, прагнучи довоєнного рівня. Збільшився попит на внутрішній туризм: з 24 лютого 2022 року понад 45,3% українців подорожували Україною (рис. 2.6).

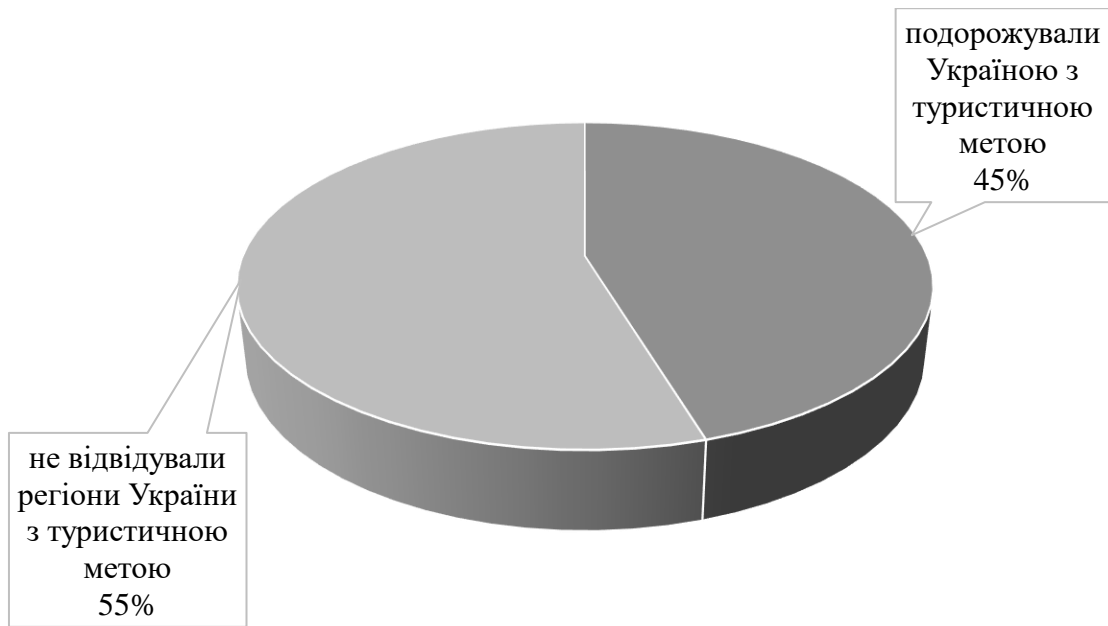

Рис. 2.6. Внутрішній туризм в Україні під час війни

Джерело: побудовано автором за даними [26]

Багато людей взимку обирали відпочинок на заході країни, а дехто за кордоном.

Відповідно до діяльності підприємства ТОВ «Туристична фірма «САМ» у 2023 році можемо сказати, що «багато українців обирали відпочинок у межах країни, щоб провести новорічні свята з сім'ями, враховуючи заборону на перетин кордону для чоловіків. Туристичний бум спостерігався у Карпатах та Закарпатті, що спричинило зростання цін на проживання та зимові розваги. Щодо Прикарпаття вартість послуг залишилася майже такою самою, як і минулого року. Крім того, взимку українці відзначали свята у Туреччині. Здебільшого це жінки, пенсіонери та діти. Також великою популярністю користувалися автобусні тури Європою вартістю приблизно 150 євро. Найчастіше українці подорожували Італією, Чехією, Австрією та Польщею. Загалом, українці (кому дозволено перетин кордону) дедалі частіше подорожують».

До причин зменшення кількості обслугованих туристів можна додати матеріальні складнощі, небезпеку і на думку громадян – не доцільність подорожувати під час війни.

Туристична фірма «САМ» заснована на принципах лінійно–функціональної структури управління. Організаційна структура туристичної фірми «САМ» представлена організаційними підрозділами та їх керівниками, що відповідають схемі, зображеній на рисунку 2.7 [26].

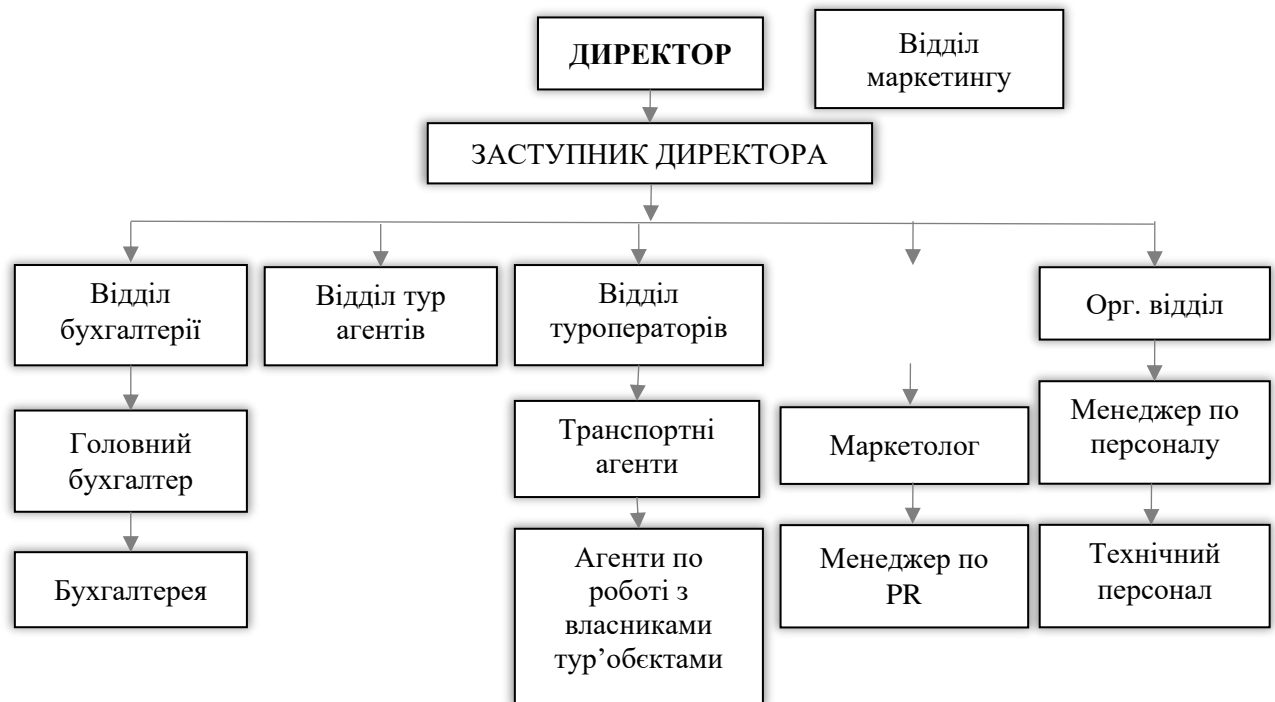

Рис. 2.7. Організаційна структура управління туристичної фірми «САМ»

Джерело: побудовано автором за даними [261]

Туристична фірма «САМ» складається з осіб, які мають одну мету, працюють у одній команді, використовують певні знання та технічні прийоми, виступають як єдиний та цілісний організм. Організаційна структура – це цілісна система, спеціально розроблена таким чином, щоб люди, які працюють у її рамках, могли найбільш ефективно досягти поставленої перед ними мети. Найвище керівництво туристичної фірми «САМ» використовує демократичний стиль управління, що характеризується високим ступенем децентралізації повноважень, активною участю співробітників у прийнятті рішень, створенням таких умов, за яких виконання службових обов'язків виявляється для них привабливим, а досягнення при цьому успіху є винагородою.

Отже, туристична фірма «САМ» надає якісні послуги за європейськими стандартами, має великий досвід роботи на туристичному ринку України з досить міцними позиціями та значним потенціалом для подальшого розвитку своєї діяльності в туристичній сфері.

2.2 Аналіз основних показників туристичної фірми «САМ»

Під час комплексного оцінювання ефективності діяльності туристичної організації мають враховуватися показниками фінансової ефективності (чистий прибуток, рентабельність), показники ринкової ефективності (аналіз зовнішнього середовища), конкурентної ефективності та ефективність взаємодії з клієнтами.

Проаналізуємо основні фінансові показники діяльності туристичної фірми «САМ» за 2020-2022 рр. (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз основних фінансових показників діяльності туристичної фірми «САМ» за 2020–2022 роки

Показник	2020р., тис.грн	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис. грн.	Відхилення 2021 р. від 2020 р.		Відхилення 2022 р. від 2021 р.	
				Абс. (+,-)	Темп прир. %	Абс. (+,-)	Темп прир. %
Дохід (виручка) від реалізації послуг	371741	413928	23456	42187	111,3	-390472	-94,3
Чистий дохід від реалізації послуг	359054	394782	22857	35728	110,0	-371925	-94,2
Собівартість реалізованих послуг	205444	236598	14954	31154	115,2	-221644	-93,7
Прибуток на оподаткування	83610	26859	79035	-56751	32,1	52176	194,3
Інші операційні доходи	93797	98590	8153	4793	105,1	-90437	-91,7
Прибуток від операційної діяльності	133102	160571	5973	27469	120,6	-154598	-96,3

Продовження таблиці 2.1

Інші фінансові доходи	7473	7820	6414	347	104,6	-1406	-18,0
Фінансові витрати	15366	21231	23769	5865	138,2	2538	12,0
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	58610	160571	4321	101961	274,0	-156250	-97,3
Чистий прибуток	92543	122359	8347	29816	132,2	-114012	-93,2

Джерело: побудовано автором за даними [26]

Аналізуючи отримані дані в таблиці 2.1 можна зробити висновки, що основні показники діяльності організації впродовж аналізованих років дещо коливалися. Так у 2021 році показники мали тенденцію до зростання, а у 2022 році знизилися. Однією і головною причиною таких показників є повномасштабне вторгнення російських військ на територію України 24 лютого 2022 року. Також зазначимо, що з 2022 року всі фінансові показники є закритими та можуть бути не точними.

Динаміку основних показників діяльності туристичної фірми «САМ» за 2020–2022 роки графічно зображено на рис. 2.8.

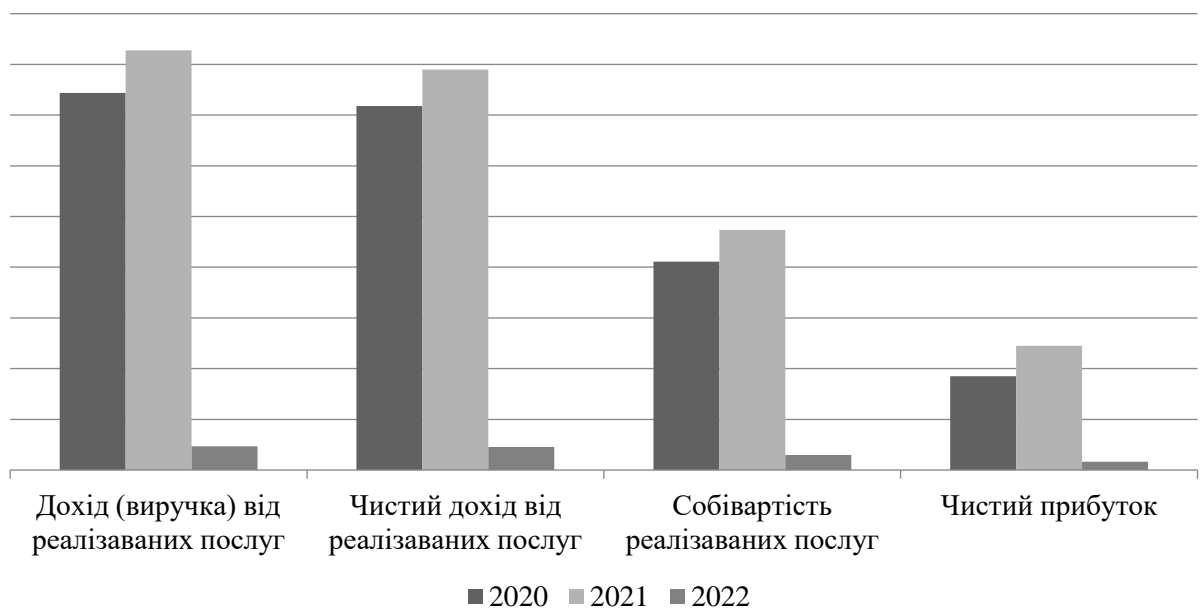

Рис. 2.8. Динаміка основних показників діяльності туристичної фірми «САМ» за 2020–2022 рр., тис. грн.

Джерело: побудовано автором за даними [26]

Дохід (виручка) від реалізації послуг підприємства збільшився в 2021 році порівняно з 2020 роком на 42187 тис. грн. або на 111,3%, а в 2022 році порівняно з 2021 роком зменшилася на 390472 тис. грн., або на 94,3%.

Чистий дохід від реалізації послуг туристичної фірми «САМ» збільшився в 2021 році порівняно з 2020 роком на 35728 тис. грн., або на 110%, а в 2022 році порівняно з 2021 роком зменшилася на 390472 тис. грн., або на 94,3%.

Собівартість реалізованих послуг фірми збільшилась в 2021 році порівняно з 2020 роком на 31154 тис. грн. або на 115,2%, а в 2022 році порівняно з 2021 роком зменшилася на 221644 тис. грн., або на 93,7%.

Прибуток від операційної діяльності туристичної фірми «САМ» збільшився в 2021 році порівняно з 2020 роком на 27496 тис. грн., або на 120,6%, а в 2022 році зменшився на 154598 тис. грн., або на 96,3% порівняно з попереднім роком.

Інші фінансові доходи в 2021 році збільшились порівняно з 2020 роком на 347 тис. грн. або на 104,6%, а в 2022 році порівняно з 2021 роком, навпаки, зменшились на 1406 тис. грн., або на 18%. Фінансові витрати туристичної фірми «САМ» збільшились в 2021 році порівняно з 2020 роком на 5865 тис. грн. або на 138,2%, а в 2022 році порівняно з 2021 роком, навпаки, зменшились на 2538 тис. грн., або на 12%.

Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування збільшився в 2021 році порівняно з 2020 роком на 101961 тис. грн., або на 274,47%, а в 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився на 156250 тис. грн., або на 97,3%.

Чистий прибуток у 2021 році збільшився на 29816 тис. грн., або на 132,2% порівняно з попереднім роком, а в 2022 році зменшився на 114012 тис. грн., або на 93,2% порівняно з 2021 роком.

Проаналізуємо ефективність продуктивність праці туристичної фірми «САМ» (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Аналіз продуктивності праці туристичної фірми «САМ» у 2020–2022 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення			
				2021/2020		2022/2021	
				абсол. (+,-)	Темп прир.%	абсол. (+,-)	Темп прир.%
Дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	371741	413928	23456	42187	111,3	-390472	-94,3
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	32	44	38	+12	122	-6	86,4
Продуктивність праці, тис. грн.	11616,9	9407,5	617,3	-2209,5	81,0	-8790,2	6,6

Джерело: побудовано автором за даними [26]

Показники продуктивності праці туристичної фірми впродовж 2020–2022 років також змінилися. В 2021 р. вона зменшилася на 2209,5 тис. грн., або на 81% порівняно з 2020 р., а в 2022 р. – на 8790,2 тис. грн., або на 6,6% порівняно з 2021 роком. Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу туристичної фірми «САМ» в 2021 році збільшилась порівняно з 2020 роком на 12 осіб, або на 122 %, а в 2022 році зменшилася на 6 осіб, або на 86,4% порівняно з попереднім роком.

Динаміку продуктивності праці туристичної фірми «САМ» у 2020–2022 рр. зображено на рисунку 2.9.

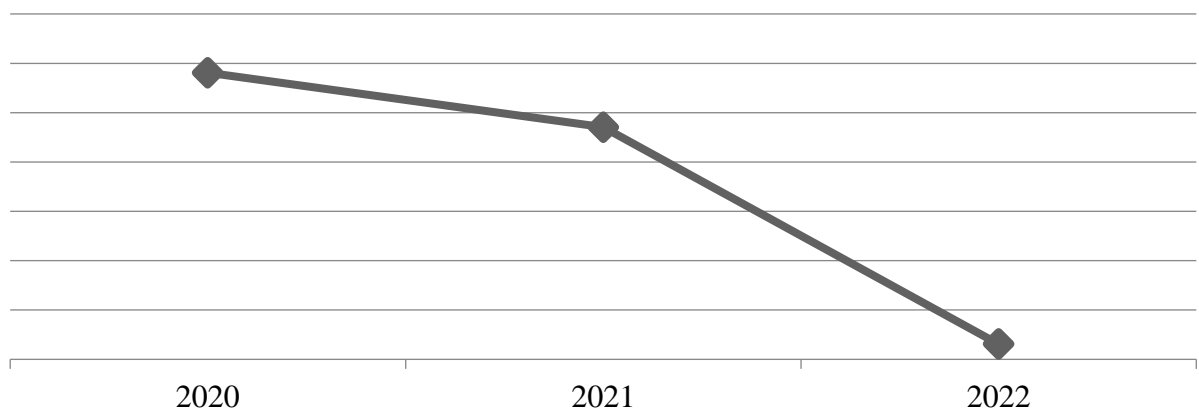

Рис. 2.9. Динаміка продуктивності праці туристичної фірми «САМ» у 2020–2022 рр.

Джерело: побудовано автором за даними [26]

За даними звітів про фінансові результати туристичної фірми «САМ» за 2020–2022 рр. наведеного на сайті організації, проведемо аналіз динаміки витрат організації (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз динаміки витрат туристичної фірми «САМ» у 2020–2022 рр.

Показники	2020 р., тис. грн.	2021 р., тис. грн.	2022 р., тис. грн.	Відхилення			
				2021 р. / 2020 р.		2022 р. / 2021 р.	
				Абсол. (+,–)	Темп росту, %	Абсол. (+,–)	Темп росту, %
Матеріальні витрати	139050	157710	119434	18660	113,4	-38276	75,7
Витрати на оплату праці	19492	22779	15425	3287	116,9	-7354	67,7
Відрахування на соціальні заходи	7699	8439	6966	740	109,6	-1473	82,5
Амортизація	2483	5092	2678	2609	205,1	-2414	52,6
Інші операційні витрати	32197	30708	30481	-1489	95,4	-227	99,3
Разом	200921	224728	174984	23807	111,8	-49744	77,9

Джерело: побудовано автором за даними [26]

Витрати туристичної фірми «САМ» у 2021 році витрати організації зросли на 23807 тис. грн., або на 111,8%, а в 2022 році зменшилися на 49744 тис. грн., або на 77,9% у порівнянні з 2021 роком.

На збільшення загальної суми витрат організації в 2021 р. у порівнянні з 2020 р. вплинуло зростання матеріальних витрат на 18660 тис. грн., або на 113,4%, витрат на оплату праці – на 3287 тис. грн., або на 116,9%, відрахувань на соціальні заходи – на 740 тис. грн., або на 109,6%, а також амортизація – на 2609 тис. грн., або на 205,1%.

На зменшення загальної суми витрат організації в 2022 р. порівняно з 2021 р. вплинуло зменшення матеріальних витрат на 38276 тис. грн., або на 75,7%, витрат на оплату праці – на 7354 тис. грн., або на 67,7%, відрахувань на соціальні заходи – на 1473 тис. грн., або на 82,5%, а також амортизації – на 2414 тис. грн., або на 52,6%.

Далі проведемо аналіз структури витрат туристичної фірми «САМ» за 2020–2022 рр. (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз структури витрат туристичної фірми «САМ» у 2020–2022 рр.

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				2021р./ 2020р.	2022р./ 2021р.
Матеріальні витрати	69,21	70,18	68,25	0,97	-1,92
Витрати на оплату праці	9,70	10,14	8,82	0,43	-1,32
Відрахування на соціальні заходи	3,83	3,76	3,98	-0,08	0,23
Амортизація	1,24	2,27	1,53	1,03	-0,74
Інші операційні витрати	16,02	13,66	17,42	-2,36	3,75
Разом	100	100	100	-	-

Джерело: побудовано автором за даними [26]

У структурі витрат туристичної організації найбільшу частину в 2020 році займають матеріальні витрати (69,21%), а найменшу частину – відрахування на соціальні заходи (3,38%) та амортизація (1,24%). У структурі витрат організації в 2021 р. займали матеріальні витрати (70,18%), а найменшу частину – відрахування на соціальні заходи (3,76%) та амортизація (2,27%). У структурі витрат туристичної організації найбільшу частину у 2022 році, аналогічно, займають матеріальні витрати (68,25%), а найменшу частину – відрахування на соціальні заходи (3,98%) та амортизація (1,53%).

Проаналізуємо маркетингове середовище туристичної фірми «САМ» на основі соціальних, технологічних і політичних та правових факторів за допомогою PEST–аналізу (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

PEST–аналіз туристичної фірми «САМ»

Група факторів	Можливість	Ступінь впливу	Загроза	Ступінь вплив
Політичні і правові	1. Стабілізація політичного стану в країні	2	1. Недосконалість державної політики у сфері інвестування	2

Продовження таблиці 2.5

Політичні і правові	2. Державне регулювання туристичної діяльності	4	2. Візові режими між країнами	4
	3. Створення конкурентоспроможності туристичної сфери, що задовольняють потреби туристів у різноманітних послугах, розвиток суміжних галузей економіки	3	3. Неєфективна практика виконання існуючого законодавства	3
Економічні	1.Зростання купівельної спроможності	3	1.Зменшення купівельної спроможності	4
	2.Істотне уповільнення темпів інфляції	2	2.Підвищення цін на транспортні послуги	4
	3.Продовження економічного зростання	3	3.Недосконалість оподаткування	3
			4.Несприятливий діловий клімат	3
Соціальні	1.Зростання реальних грошових доходів населення	4	1.Зростання сумарної заборгованості з заробітної плати	4
	2.Зростання схильності населення до організованих заощаджень	4	2.Соціальна незахищеність населення	2
	3.Зростання кількості кваліфікованих фахівців внаслідок підвищеної уваги молоді до освіти	2	3.Відсутність сприятливих економічних умов, які дозволяють громадянам забезпечувати високий рівень соціального споживання.	4
	4.Вивчення і застосування закордонного досвіду, використання ефективних методів управління	2	4.Високий рівень смертності	2
Технічні	Впровадження програм інформатизації та становлення фінансової роботи на базі інтернет–технологій та інших передових інформаційних технологій системи електронної комерції	4	Можливість використання суперниками передових технологій, що дозволяють взяти в борг більше прибуткове стан за асортиментом тур пропозицій і рівнем витрат	3

Аналізуючи дані таблиці 2.5 можна сказати те, що туристична фірма «САМ» має можливості розвиватися на ринку туризму, але на діяльність туристичної фірми «САМ» впливають соціальні та політичні фактори.

Побудуємо матрицю SWOT – аналізу ринкових позицій туристичної фірми «САМ» на туристичному ринку (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

SWOT–аналіз туристичної фірми «САМ»

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Великий період роботи на ринку туристичної індустрії, наявність досвіду. 2. Популярність бренду. 3. Одночасне використання можливостей і турагента, і туроператора. 4. Високий рівень якості турпродукту при гнучкій системі цін. 5. Сформована система управління, наявність відділу маркетингу. 6. Ввічливість обслуговування, увагою до запитів кожного клієнта. 7. Позитивні відгуки клієнтів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Погіршена конкурентна позиція. 2. Вплив сезонних і циклічних факторів на діяльність. 3. Недостатнє використання маркетингових засобів
МОЖЛИВОСТІ	РИЗИКИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Опанування нових ринків або сегментів ринку. 2. Збільшення пропонованих туристичних послуг. 3. Покращення якості та швидкості обслуговування. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поява нових конкурентів. 2. Зниження попиту на ринку. 3. Форс–мажорні обставини, можливі вплинути на ринок турпослуг в цілому. 4. Висока швидкість розробки нових туристичних продуктів.

Проаналізувавши дані дослідження, можна сказати, що туристична фірми «САМ» завдяки своєму досвіду роботи на туристичному ринку з досить міцними позиціями є менш вразливим до загроз та має значний потенціал та можливості для подальшого розвитку своєї діяльності в туристичній сфері.

Отже, можна зробити висновки, що впродовж аналізованого періоду фінансово–економічні показники діяльності туристичної фірми «САМ» постійно зростали – це говорить про те, що підприємство розвивається та отримує прибуток, який постійно збільшується: у 2021 році він зріс на 559071 тис. грн., або на 258,17% у порівнянні з 2020 роком, а в 2022 році – на 34399 тис. грн., або на 103,77% у порівнянні з 2021 роком. Також ефективність діяльності туристичної фірми «САМ» підтверджується зростаючою динамікою рівня кількості обслуговуваних туристів протягом 2019–2022 років.

2.3. Дослідження особливостей формування іміджу туристичної фірми «САМ»

Туристичні організації провадять діяльність в умовах жорсткої конкуренції. Виникає нагальна проблема пошуку ефективних джерел, які сприятимуть стабільному функціонуванню на ринку туристичних послуг. Одним із таких джерел є імідж, який цілеспрямовано формує позитивний образ організації серед споживачів і суспільства.

Ринкові відносини активно впливають на цей процес, тому що формуються нові зв'язки між суб'єктами ринкових відносин, які характеризуються наступними факторами:

- посилення конкуренції;
- зростанням ролі інформації, яка доступна споживачам;
- активними змінами соціальних, політичних і економічних умов господарювання.

Формування іміджу туристичних організацій відбувається під впливом наступних факторів (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Елементи, які визначають специфічні особливості формування іміджу туристичної організації

Елемент	Характеристика
1	2
Якість туристичних послуг	Включає визначення потреб клієнтів, постійність послуг, правильне надання послуг
Чуттєвий образ організації	Враження, яке справляє туристична організація на клієнта на підставі органів чуття
Рекламна кампанія	Демонструє переваги туристичної організації і її продукту, унікальність послуг
Зв'язки із ЗМІ	Формування позитивного образу організації
Персонал	Важливий ресурс організації, професійне виконання ними своїх обов'язків впливає на рівень конкурентоспроможності організації

Формування іміджу туристичної організації «ТУІ» відбувалось з врахуванням специфіки туристичної послуги (рис. 2.10).

1 етап. Створення концепції іміджу організації

- визначення цільової аудиторії;
- аналіз потреб споживачів;
- означення цілей, завдань і місії організації;
- визначення видів туристичних продуктів;
- формування ідеального іміджу туристичної організації

2 етап. Формування іміджу організації

- розробка і створення фірмового стилю;
- визначення перспективних напрямів роботи із ЗМІ;
- розробка і впровадження рекламної кампанії;
- розрахунок бюджету формування іміджу організації

3 етап. Підтримка позитивного іміджу організації

- системний моніторинг ринку туристичних послуг;
- визначення недоліків формування іміджу організації;
- розробка і впровадження заходів підтримки позитивного іміджу організації

Рис. 2.10. Етапи формування іміджу туристичної фірми «САМ»

Основними складовими іміджу туристичної фірми «САМ» є:

- PR–заходи: спрямовані на поліпшення комунікації з споживачами для формування позитивного іміджу;
- фірмовий стиль: візуальний образ організації та туристичних продуктів, які створюють асоціативний ряд у свідомості контрагентів (партнерів, інвесторів, споживачів, громадськості);
- репутація керівника: представництво (позиціонування) організації на ринку туристичних послуг;
- корпоративна культура: налагоджена система співробітництва структурних підрозділів, а також персоналу між собою.

Керівництво туристичної фірми «САМ» займається постійним зміцненням своїх позицій на ринку шляхом прогресивного застосування

сучасних технологій в рекламі. Одним із компонентів іміджу товариства, який використовується для впливу на зовнішнє і внутрішнє середовище за допомогою інформаційної взаємодії, а також як засіб стратегічного управління поведінкою споживачів і персоналу є PR. В інтернет – просторі є вичерпна інформація про організацію і послуги, які вона надає.

Наявна інформація про організацію на сайті <https://sam.zp.ua/index.php> є свого роду електронним рекламним буклетом, який репрезентує її і містить загальну інформацію про агентство, туристичні послуги, країни, візові формальності, відгуки клієнтів та ін.

Широкий спектр туристичних пропозицій, гнучка система ціноутворення, індивідуальний підхід до навчання і підготовки персоналу, тісні стосунки із закордонними туроператорами дозволяють організації повністю відповідати сучасному рівню вимог до організацій туристичної галузі.

Основним завданням менеджменту туристичної фірми «САМ» є формування і посилення позитивного іміджу організації за допомогою інструментів, серед яких традиційно виділяють: PR, рекламу, корпоративну культуру, бізнес–культуру, прямий маркетинг тощо.

Не занижуючи їх значення, маємо зауважити, що протягом останніх двадцяти років створені новітні потужні інструменти формування іміджу зумовлені застосуванням потужних можливостей мережі Інтернет, одним з яких є, як продукт WEB технологій, сайт організації. Як свідчить практичний досвід, використання інтернет–технологій надає величезні можливості для провадження бізнесу, зрівнюючи шанси ринкового успіху усіх організацій від використання доступних, стандартизованих і відносно дешевих інструментів. За допомогою інтернет–технологій організації практично миттєво отримують вихід на будь–які ринки, отримують можливість охопити одночасно широке коло споживачів, і що важливо, дотримується адресність впливу на цільові групи споживачів.

Задля конкретизації оцінки формування іміджу об'єктом нашого дослідження було обрано сайт туристичної фірми «САМ».

Імідж туристичної фірми «САМ» досліджувався нами з таких позицій:

- імідж продукції – туристичні послуги;
- імідж споживачів – клієнти організації;
- імідж керівника – директор організації;
- імідж персоналу – працівники організації;
- візуальний імідж організації;
- соціальний імідж організації;
- бізнес-імідж організації.

Слід зазначити, що кожен з перелічених іміджів розглянуто з двох точок зору: зовнішній і внутрішній імідж.

Розглянемо деякі з означених складових іміджу організації, ілюструючи окремі складові фрагментами контенту у соціальних мережах – Instagram та Facebook туристичної фірми «САМ». У Додатку В подані фрагменти контенту у соціальних мережах, які визначають основні елементи іміджу продукції – туристичних послуг, які надає туристична організація.

Ще одним важливим інструментом туристичної фірми «САМ» є офіційний сайт, призначений для всіх цільових груп. На даний момент важливим аспектом в іміджі туристичної фірми «САМ» є наявність власного сайту. Крім того, важливо не тільки його наявність, але підтримка сайту в хорошому стані. Це вимагає великої кількості часу і творчого підходу.

Також туристична фірма «САМ» активно використовує розсилку рекламних пропозицій по клієнтах за допомогою поштових відправлень (листів, рекламних проспектів), а також у соціальних мережах – Instagram, Facebook, месенджерах – Viber, Telegram.

Зовнішній імідж створюється репрезентацією діяльності організації: пропозиція турів – весільні, гасро-тури, круїзи, індивідуальні, гірськолижні, тури вихідного дня, йога-тури; надання послуг-продаж турів, страхування,

візова підтримка, бронювання авіаквитків, TravelSim. Важливим інструментом формування зовнішнього іміджу організації є передбачена сторінка на сайті з відгуками клієнтів.

Внутрішній імідж розглядається нами з позиції персоналу організації. Він характеризує корпоративну культуру – (сприятлива/несприятлива), престижність роботи в організації, можливість навчання і підвищення кваліфікації у провідних туристичних агентствах, можливість кар'єрного росту.

Візуальний імідж – визначає уявлення про організацію, основою якого є зорові відчуття, які фіксують інформацію про зовнішній вигляд персоналу, фірмову символіку, про інтер'єр і екстер'єр офісу. На візуальний імідж впливають індивідуальні характеристики особистості, наприклад, психологічні і етнічні особливості сприйняття предметів, естетичний смак. Також на формування візуального іміджу впливає безліч соціальних факторів, серед яких можемо означити моду і висловлювання лідерів міркувань. Візуальний імідж складається з фірмового стилю, який є системою колірних, графічних і словесних складових, за допомогою яких забезпечується візуальна і змістова єдність продуктів і послуг, вихідної інформації, зовнішнього і внутрішнього оформлення організації. Крім зовнішнього напряму фірмовий стиль має і внутрішнє призначення, яке полягає у створенні єдиної корпоративної культури. Саме тому вважаємо, що фірмовий стиль направлений не тільки на зовнішню цільову аудиторію, а й на внутрішню, а саме на персонал організації. Особливо важливим цей фактор в формуванні іміджу туристичної організації, позаяк саме персонал є транслятором благополуччя і надійності організації.

Основними носіями елементів фірмового стилю туристичної фірми «САМ» є поліграфічна продукція (візитівки, буклети, календарі, блокноти, письмове приладдя), сувенірна продукція. Персонал не має фірмового одягу, але корпоративними правилами передбачений діловий стиль одягу. У колірній гамі поліграфічної продукції, логотипу організації (Додаток В).

Важливим елементом візуального іміджу організації є слоган: «Ви заслужили відпочинок, а ми – довіру всього світу».

Соціальний імідж туристичної фірми «САМ» формується за допомогою інформаційних повідомлень про соціальну діяльність на сайті організації і на сторінці в соціальній мережі Instagram. Керівництво і працівники агентства неодноразово брали участь у соціальних заходах як місцевого, так і регіонального рівнів, благодійних акціях.

Важливо зазначити, що туристична фірма «САМ» на сьогоднішній день успішно проводить політику «сарафанного радіо». Її перевагою є те, що обслуговування на підприємстві і ставлення до клієнтів перевищують всі очікування, і це, безсумнівно, покращує імідж організації. Клієнтам, які прийшли за рекомендацією, підприємство робить невелику знижку і приємні бонуси у вигляді чаю або кави і солодощів.

З метою більш якісного дослідження оцінки формування іміджу туристичної фірми «САМ» нами, за допомогою методу анкетування, було проведено опитування персоналу організації і споживачів туристичних послуг організації. Серед запропонованих варіантів можна було обирати декілька відповідей. Працівники туристичної фірми «САМ» серед суб'єктів, які, на їхню думку, мають найбільший вплив на формування іміджу організації перевагу надали персоналу і споживачам (рис. 2.11). Найменший вплив мають власники (засновники) товариства.

За впливом зовнішнього середовища на формування іміджу організації респонденти визначили наступні чинники: фінансова стабільність, соціальна політика організації, якість послуг і рекламна діяльність (рис. 2.12).

Найсуттєвіший вплив на формування внутрішнього іміджу, на думку опитаних, мають наступні чинники: політика організації у сфері навчання, розвитку і підвищення кваліфікації персоналу, мотиваційні заходи матеріального і нематеріального заохочення працівників, політика організації у сфері планування кар'єри (рис. 2.13).

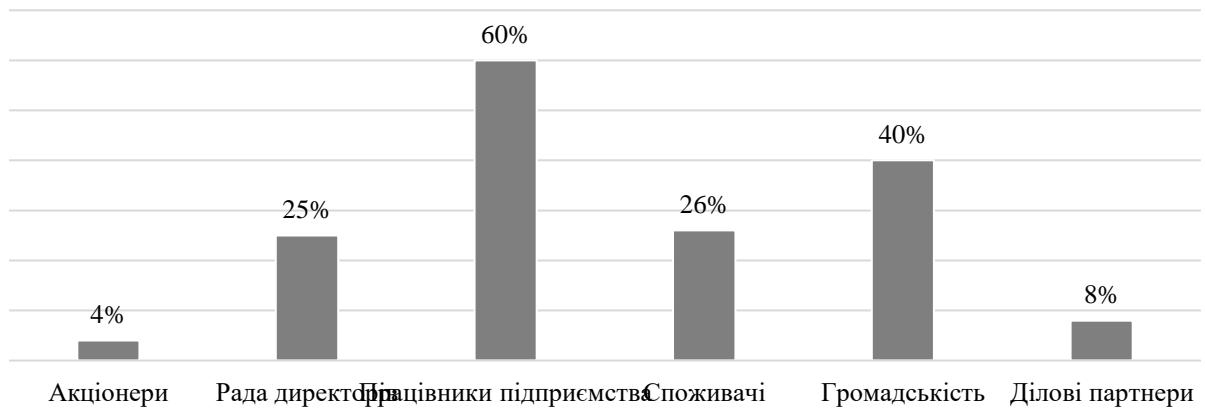

Рис. 2.11. Ранжування суб'єктів організації за впливом на формування іміджу туристичної фірми «СAМ»*

* складено автором за результатами опитування

Аналіз результатів опитування, яке було проведене серед працівників туристичної фірми «СAМ» дає підстави зробити висновок по те, що людський капітал є найважливішим фактором економічного зростання і добробуту як економіки в цілому, так і організації зокрема, та найбільше впливає на формування іміджу організації, як зовнішнього, так і внутрішнього.

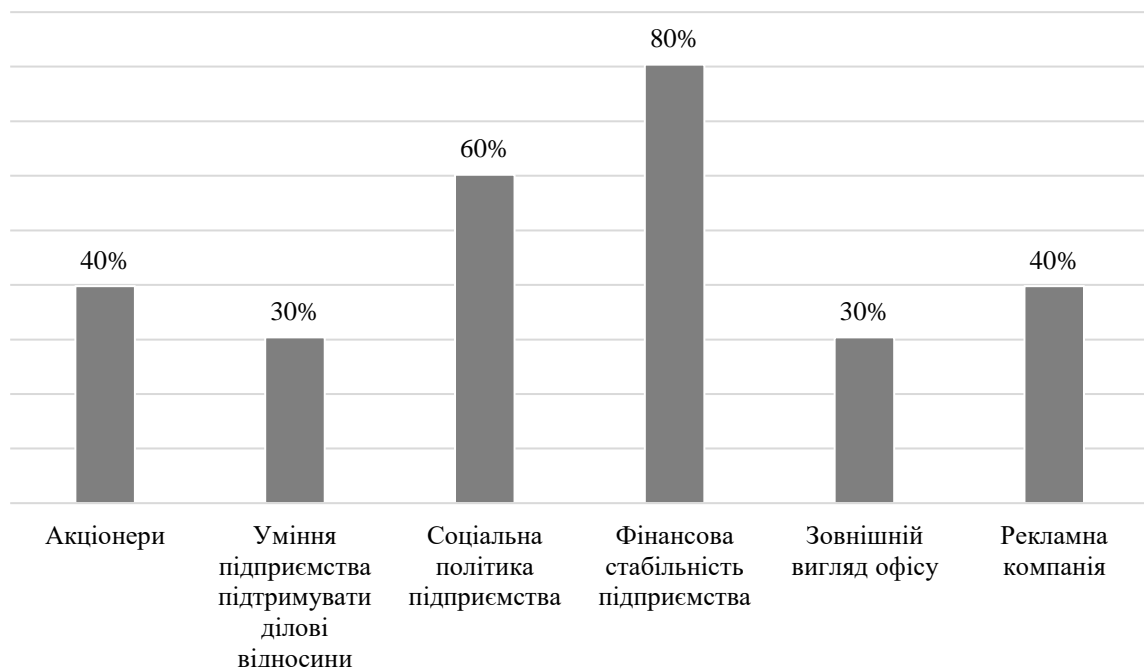

Рис. 2.12. Ранжування чинників зовнішнього середовища за впливом на формування іміджу туристичної фірми «СAМ»*

* складено автором за результатами опитування

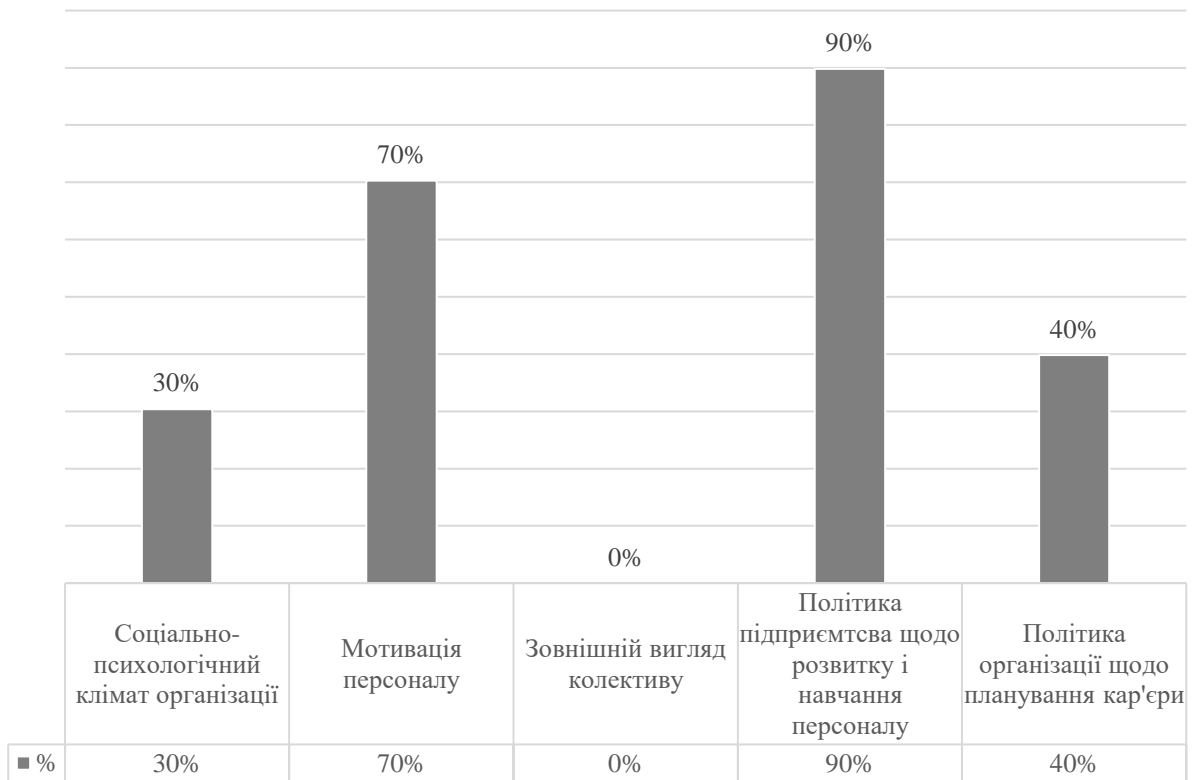

Рис. 2.13. Ранжування чинників за впливом на формування внутрішнього формування іміджу туристичної фірми «САМ»*

* складено автором за результатами опитування

Образ, який формується у свідомості споживачів є базисним елементом іміджу туристичної організації. Запитання анкети для споживачів складені у відповідності до теми досліджуваного об'єкта і дають змогу здійснити оцінку сформованого іміджу організації з погляду клієнтів, які користуються послугами туристичного агентства.

Підсумовуючи результати опитування споживачів туристичної фірми «САМ» можемо констатувати наступне: усі респонденти визначили імідж організації як позитивний; серед інструментів, що впливають на формування іміджу організації, одними з найдієвіших вказані: WEB–сайт, відгуки і оцінка діяльності організації знайомими і друзями; рівень обслуговування; реклама в соціальних мережах; поліграфічна продукція організації.

Використання розглянутих оціночних показників дозволить підвищити якість і ефективність управління іміджем організації, забезпечуючи

обґрунтований внесок у формування цілісного іміджу організації.

Також можемо зазначити, що реалізація туристичного продукту є головною метою функціонування туристичної фірми «СМ», оскільки від об'єму реалізації туристичного продукту залежать фінансові показники організації. На підставі проведеного дослідження можна сказати, що туристичної фірми «СМ» для реалізації туристичного продукту використовує різні маркетингові заходи, які дозволяють донести до споживача необхідну інформацію про туристичне підприємство та туристичні продукти, які туристичне підприємство реалізовує на ринку туристичних послуг.

Висновки до розділу 2

У другому розділі кваліфікаційної бакалаврської роботи проведено дослідження діяльності туристичної фірми «СМ», її основних показників та особливості формування іміджу. Дані дослідження дають можливість сказати, що туристична фірма «СМ» – це туроператор, який надає якісні послуги за європейськими стандартами, має великий досвід роботи на туристичному ринку України з досить міцними позиціями та значним потенціалом для подальшого розвитку своєї діяльності в туристичній сфері. Аналізуючи фінансових показників туристичної фірми «СМ» показав, що основні показники діяльності організації впродовж аналізованих років дещо коливалися. Так у 2021 році показники мали тенденцію до зростання, а у 2022 році знизилися. Однією і головною причиною таких показників є повномасштабне вторгнення російських військ на територію України 24 лютого 2022 року. Чистий прибуток у 2021 році збільшився на 29816 тис. грн., або на 132,2% порівняно з попереднім роком, а в 2022 році зменшився на 114012 тис. грн., або на 93,2% порівняно з 2021 роком. Загалом формування іміджу туристичної фірми «СМ» відбувається з врахуванням специфіки туристичної

послуги. Керівництво туристичної фірми «САМ» займається постійним зміцненням своїх позицій на ринку шляхом прогресивного застосування сучасних технологій в рекламі. Одним із компонентів іміджу товариства, який використовується для впливу на зовнішнє і внутрішнє середовище за допомогою інформаційної взаємодії, а також як засіб стратегічного управління поведінкою споживачів і персоналу є PR – публік рилейшнз. В інтернет - просторі є вичерпна інформація про організацію і послуги, які вона надає. Наявна інформація про організацію на сайті <https://tui.ua> є свого роду електронним рекламним буклетом, який репрезентує її і містить загальну інформацію про агентство, туристичні послуги, країни, візові формальності, відгуки клієнтів та ін.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕСІЛЬНИХ ТУРІВ

3.1 Аналіз існуючих пропозицій весільних турів туристичної фірми «САМ»

Туристична фірма «САМ» спеціалізується на індивідуальних турах та має великий досвід в організації весільних подорожей (турів для молодят) та церемоній одруження у різних куточках планети. Туристична фірма «САМ» пропонує різні весільні подорожі в таких країнах як: В'єтнам, Домініканська республіка, Індонезія (Балі), Кіпр, Куба, Маврикій, Мальдіви, Сейшели, Туреччина, Франція та Шрі Ланка.

Розглянемо детальніше весільні подорожі (тури для молодят) та церемоній одруження, які пропонує туристична фірма «САМ», а саме (Додаток Г):

1. Весільні тури у В'єтнам. Туристична фірма «САМ» пропонує такі пакети весільних турів у В'єтнам як «Весілля у Нячанзі: Буддійський храм», «Весілля у Нячанзі: пляж Diamond Bay», «Весілля у Нячанзі: «Райський острів»» та «Весілля у Нячанзі: готель Mia Resort 5*».

2. Весільні тури на Мальдіви. Туристична фірма «САМ» пропонує такі пакети весільних турів на Мальдівах як: «Весілля на Мальдівах: готель Movenpick Resort Kuredhivaru Maldives 5*»; «Весілля на Мальдівах: готель Lily Beach Resort 5*»; «Весілля на Мальдівах: готель Sun Island Resort & SPA 5*»; «Весілля на Мальдівах: готель The Sun Siyam Irufushi 5*»; «Весілля на Мальдівах: готель LUX South Ari Atoll 5*»; «Весілля на Мальдівах: готель Fushifaru Maldives 5*»; «Весілля на Мальдівах: готель Eriyadu Island Resort & Spa 4*»; «Весілля на Мальдівах: готель Dusit Thani 5*»; «Весілля на Мальдівах: готель Centara Ras Fushi Resort & Spa 5*»; «Весілля на Мальдівах:

готель Ayada Maldives 5*»; «Весілля у готелі Atmosphere Kanifushi Maldives 5*»; «Символічна церемонія на острові Камаду».

3. Весільна церемонія в Індонезії (на о. Балі). Туристична фірма «САМ» пропонує такі пакети весільних турів в Індонезії (на о. Балі) як: «Весілля на Балі: символічна церемонія під водою»; «Весілля на Балі: музей Антоніо Бланко, Убуд»; «Весілля на Балі: національна церемонія у Денпасарі (або в Убуді)»; «Весілля на Балі: церемонії на території готелів»; «Весілля на Балі: церемонія на віллі The Sanctus»; «Весілля на Балі: церемонія на дикому пляжі Джимбарана»; «Весілля на Балі: церемонія на пляжі Samabe Bali»; «Весілля на Балі: церемонія на скелі Баланган»; «Весілля на Балі: каплиця Cloud Nine, Нуса–Дуа (Puri Temple Hill, Джимбаран або Wiwaha Glass, Нуса–Дуа)».

4. Весільні тури на Кубі. Туристична фірма «САМ» пропонує готові туристичні пакети на Кубі як «Весільна церемонія у готелі ROYALTON NICACOS 5*»; «Дизайнерське весілля у Старій Гавані»; «Офіційна весільна церемонія на пляжі (Гавана)»; «Офіційна весільна церемонія у готелі Florida (Гавана)»; «Офіційна весільна церемонія у ботанічному саду (Гавана)»; «Офіційна весільна церемонія на пляжі + відпочинок на острові Ларго»; «Символічна церемонія на відокремленому пляжі (Гавана)»; «Символічна весільна церемонія у готелі Florida (Гавана)»; «Символічна весільна церемонія у ботанічному саду (Гавана)»; «Символічна весільна церемонія на заході сонця на пляжі»; «Символічна весільна церемонія на пляжі + відпочинок на острові Ларго»; «Символічна весільна церемонія на Варадеро».

5. Весільні тури на Шрі–Ланку. Туристична фірма «САМ» пропонує такі пакети весільних турів: офіційні церемонії «Весілля на Шрі–Ланці: церемонія в європейському стилі» та «Весілля на Шрі–Ланці: церемонія в цейлонському стилі» та символічні церемонії «Весільна церемонія у Європейському стилі», «Весільна церемонія у Шриланкійському стилі» і «Символічна церемонія «Нічна романтика»».

6. Весільні тури в Домініканській республіці. Туристична фірма «САМ» пропонує такі пакети весільних турів: офіційні одруження – «Весілля на пляжі Макао», «Весілля на пляжі Каталонія», «Весілля на пляжі Кап Кана», «Весілля на блакитному озері», «Весілля в Італійському пляжному клубі», «Весілля у каплиці» та символічні церемонії – «Символічна церемонія на пляжі Макао», «Символічна церемонія на блакитному озері», «Символічна церемонія на острові Саона», «Символічна церемонія в Італійському пляжному клубі», «Тематичні VIP–весілля».

7. Весільні тури на Кіпрі. Туристична фірма «САМ» пропонує такі пакети весільних турів: офіційні одруження – «Весілля на Кіпрі: Лімасол, Пафос, Айа–Напа, Протарас», «Весілля на Кіпрі: ексклюзивний майданчик «Земля Кохання»», «Православне Вінчання на Кіпрі» та символічні церемонії – «Символічні весільні церемонії на Кіпрі», «Символічна церемонія на мисі Каво Греко, Айа–Напа».

8. Весільні тури на Сейшелах. Туристична фірма «САМ» пропонує такі пакети весільних турів: офіційні одруження «Весілля на Сейшелах Праслін чи Ла Діг: виїзна весільна церемонія на пляжі» та символічні церемонії «Весілля на Сейшелах Праслін чи Ла Діг: виїзна символічна церемонія на пляжі».

9. Весільні тури у Франції. Туристична фірма «САМ» пропонує такі пакети весільних турів: «Весілля у Парижі», «Весілля на околицях Парижа», «Весілля у замках Франції», «Весілля у Провансі», «Весілля в розкішному готелі на Лазурному Березі», «Весілля на острові на Лазурному березі», «Весільна церемонія на віллі у Сен–Тропі», «Весілля у готелі–замку на Лазурному березі», «Вінчання в Парижі».

Незалежно від того, яку країну оберуть мололята, туристична фірма ТОВ «Туристична фірма «САМ» організує незабутню унікальну весільну подорож, при цьому враховуючи високоякісне обслуговування, індивідуальний підхід та спеціальні пропозиції.

3.2. Розробка весільних турів

На сьогоднішній день, інтереси людини досить різноманітні, адже для цих інтересів у житті існує безліч можливостей. Незалежно від віку – це може бути, як і молодь, так і старше покоління, вони відмовляються від сформованих принципів та стереотипів, та активно шукають нові форми проведення вільного часу. А це означає, що з такими різносторонніми поглядами багато хто захоче, щоб день їхнього весілля був такий же незвичайний і захоплюючий, як і інші епізоди із життя.

Туристична фірма «САМ» надає великий перелік весільних турів у різні країни. Проте, на нашу думку та на основі проведеного дослідження можна сказати, що туристичній фірмі «САМ» для збільшення кількості споживачів, покращення іміджу фірми та підтримки конкурентоспроможності, необхідно оновлювати види послуг і розробляти нові пакетні тури, збільшувати перелік країн для подорожей, пропонувати все більш нестандартні туристичні пакети.

Згідно до вищезазначеного пропонуємо розглянути розроблені нами такі весільні тури як:

1. Весільний тур до Індонезії (на ос. Балі) – символічна церемонія «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana».

Нічого не може зрівнятися з весіллям на фоні величного водоспаду. Унікальність урочистостей гарантована коли справа доходить до природної та органічної краси. Весілля біля водоспаду ідеально підходить для невеликої церемонії. Молодята і їх гості будуть вражені, опинившись у тропічному раю з пишними джунглями та каскадами водоспаду. Як тільки молодята опиняться біля підніжжя величного водоспаду, їх огорне почуття того, що все створено природою саме для них та для їх щасливого дня. Можна бути впевненим – це буде неповторне відчуття. Весільні фотографії будуть приголомшливими на тлі живої, невимовної краси природи.

Тривалість туру: 3 дні – 2 ночі.

Маршрут туру: місто Денпасар–Балі – водоспад Tibumana – місто Денпасар–Балі.

Вартість весільного туру «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana» – від 5105,1 \$.

У вартість весільного туру «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana» входить: трансфер та переліт Київ – Варшава – Денпасар (о.Балі) – Варшава; проживання в готелі Sthala A Tribute Portfolio Hotel 5* 3 дн./2 н.; оренда місця проведення — водоспад Tibumana (Додаток Д); зустріч та презентація у офісі на Балі; трансфер для молодят; зачіска та макіяж; квітова арка; букет нареченої бутоньєрка нареченого; квітковий дощ; весільний однорівневий торт; вітальний напій; кошик із фруктами до церемонії та на церемонії; музичний супровід; весільна фотосесія (3 години + 3 години фото-туру); символічний весільний сертифікат.

Програма туру «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana»:

День 1. Прибуття до Денпасар–Балі.

- Прибуття в аеропорт Денпасар–Балі. Зустріч молодят та презентація у офісі на Балі.

- Трансфер до готелю «Sthala A Tribute Portfolio Hotel 5*».

5-зірковий Sthala A Tribute Portfolio Hotel розташований в Убуді, за 2 км. від парку метеликів Кеменух. Також неподалік готелю знаходиться музей Рудана, пташиний заповідник Bali Bird Park та кавова плантація Satria. Слонова печера є популярним місцем для відвідування приблизно за 6 км. від готелю.

- Розміщення у «Sthala A Tribute Portfolio Hotel 5*» – Deluxe room.
- SPA в готелі для наречених (3 години).
- Залишок дня на власний розсуд молодят.

День 2. Церемонія на водоспаді Tibumana.

7:00 – Ранковий підйом та сніданок.

8:00 – 10:30 – Рано вранці до нареченої прийде професійний візажист та перукарь. Залежно від складності даний процес може займати від години до двох.

10:30 – 11:30 – Збір нареченої та нареченого.

11:30 – Вийзд із готелю, відправлення до місця проведення церемонії

12:30 – Прибуття на місце проведення церемонії

12:30 – 16:30 – Передвесільна фотосесія За словами весільних фотографів, оптимальна тривалість фотосесії – 3-4 години.

16:30 – 17:30 – Балійська весільна церемонія

17:30 – 18:30 Традиційна вечеря, під час якої будуть представлені танці, після закінчення яких буде проведено завершальну фотосесію.

18:45 – Трансфер до готелю.

День 3. Закінчення програми. День для молодят.

Вранці молодята відправляються у фото-тур по острову Балі. Розпочнемо з «Пура Тірта Емпул» – древнього храму індуїстів святої води Далі їдемо до знаменитих рисових терас Тегаллаланг.

Після чого обов'язково треба пообідати. Обід буде запропонований у ресторані з традиційною індонезійською кухнею та видом на неосяжні джунглі Убуда.

Недалеко від ресторану розташовані гойдалки, де можна похитатися і насолодитися захоплюючими пейзажами.

Після обіду вирушаємо до каскадного водоспаду Канто Лампо.

Завершується програма відвідуванням кавових плантацій, де пропонуємо спробувати популярну на острові каву Лювак.

Трансфер до готелю, а потім до аеропорту Денпасар–Балі.

Молодята за бажанням можуть доповнити весільний тур такими *додатковими послуги*:

- Офіційна (легальна) церемонія – 999 \$.
- Пляж Balian 170 \$, скеля Нуса–Дуа – 280 \$.
- Висячі квіткові стенди – 130 \$.

- Стоячі квіткові стенди – 230 \$.
- Танець (30 хвилин) – 210 \$.
- Фаєр–шоу (30 хвилин) – 280 \$.
- Голуби – 120 \$.
- Трансфер — Ретро–мінівен 240\$, Mini Cooper Cabriolet 399\$, Toyota Alphard Luxury (до 7 осіб) 420\$, Mercedes C200 560\$, Mercedes S або BMW 7–series 1100\$, Ретро–велосипед — 70\$, Harley Davidson 230 \$, Люкс–кар 1400 \$.
- Повітряні кулі – 70 \$.
- Шлях зі свічок – 50 \$.
- Шлюбна ніч у романтичному бунгало зі сніданками – від 190\$.
- Повітряні ліхтарики – 60 \$.
- Салют – 240 \$.
- Фотосесія – підводна зйомка 599\$.
- Фотозйомка Love Story у вашому готелі – 399 \$.
- Фото–відео тур островом Балі (цілий день) – 1450 \$.
- Романтична вечеря — на даху 100\$, на скелі Balangan/на пляжі Jimbaran 100\$, на скелі Нуса–Дуа 150\$.

Для обґрунтування економічної реалізації весільного туру до Індонезії (на ос. Балі) – символічна церемонія «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana» потрібно визначити ціну та оцінити кінцевий результат: дохід і прибуток.

Необхідні витрати на запропоновані заходи та розрахунок вартості весільного туру до Індонезії (на ос. Балі) – символічна церемонія «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana» представлені в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Калькуляція весільного туру до Індонезії (на ос. Балі) – символічна церемонія «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana»

№	Калькуляційна стаття	Показники		
		Кількість осіб	Ціна (\$)	Вартість (\$)
1	Транспортні послуги: – трансфер Київ – Варшава та переліт Варшава – Днепасар (о.Балі) – Варшава, трансфер Варшава – Київ;	2	295	590
	– трансфер для молодят протягом туру.	2	10	20
2	Заробітна плата: послуги гіда	1	250	250
3	Страховка на 2 особи	2	20	40
4	Проживання :			
	готель Sthala A Tribute Portfolio Hotel 5* 3 дн./2 н.	2	200	400
5	Символічна весільна церемонія включає:			
	оренда місця проведення – водоспад Tibumana		1330	1330
	зачіска та макіяж		80	80
	квітова арка		55	55
	букет нареченої та бутоньєрка нареченого		50	50
	квітковий дощ		45	45
	весільний однорівневий торт		50	50
	вітальний напій		35	35
	кошик із фруктами до церемонії та на церемонії		40	40
	музичний супровід		80	80
	весільна фотосесія (3 години + 3 години фототуру)		135	135
			Витрати	3200
6	Непрямі витрати	5% від прямих витрат		160
7	Собівартість	3200+160		3360
8	Прибуток	20% від змінних витрат		640
9	Дохід	3360+640		4000
10	Податок на додану вартість	20%		800
			Вартість туру	4800

* перший пробний тур розрахований на пару молодят.

Джерело: розроблено автором

2. Весільний тур «Магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort».

У колоритній Індії можна провести незабутній час: позасмагати на срібному піску і викупатися в теплому океані, відвідати легендарний Тадж-Махал, приміряти яскраві сарі та подивитися на рідкісних бенгальських тигрів, сходити на етнічну дискотеку або покататися на човнах у пишних зарослях. Весільний тур до Індії — це і відокремлені романтичні місця, і активна розважальна програма.

Тривалість туру: 8 днів – 7 ночей.

Маршрут туру: місто Делі – місто Агру – місто Джайпур – місто Удайпур.

Вартість весільного туру «Магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort» – від 1970 \$.

У вартість весільного туру «Магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort» входить:

- проживання в готелях The Oberoi 5*, The Oberoi Amarvilas, Umaid Bhawan та в Devi Garh 5*.
- символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort»:
  - королівський прийом у день приїзду до готелю;
  - вітальний напій після приїзду;
  - фрукти та шоколад у номері;
  - СПА-процедури «Адам та Єва» для пари за день до церемонії;
  - манікюр, педикюр для нареченої;
  - менді (візерунки з хни) для нареченої;
  - місце проведення церемонії (газебо);
  - провідний церемонії – індійський священик;
  - окраса місця проведення церемонії;

- жива музика – флейта та Jal Tranag (індійський класичний інструмент);
- весільна вечеря;
- пляшка шампанського;
- спеціальне обслуговування для молодят;
- феєрверк.

Програма весільного туру «Магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort»

День 1. Прибуття. Заселення у готель The Oberoi 5*.

Приліт до Міжнародного аеропорту Делі. Після проходження митниці та імміграційного контролю, а також після отримання багажу молодят зустріне представник туристичної фірми та проводить у готель The Oberoi 5*.

Закінчення першого дня – це вечеря у індійському місцевому ресторані.

День 2. Екскурсія столицею Делі.

Оглядова екскурсія Старим і Новим Делі у супроводі україномовного гіда. Молодята відвідають королівську мечеть Джама Масджид побудовану з червоного пісковика та білого мармуру. Мечеть розрахована більш ніж на 20000 молящихся. Потім на молодят чекає поїздка на рикші вузькими вуличками ринку Chandni Chowk в Старому Делі. До кінця поїздки на рикші потряплять до Червоного форту, побудованого шахом Джаханом в 1648 році з червоного пісковика. Також відвідають Раджгхат – місце кремації Махатми Ганді. Після обіду проїдуть чудовими бульварами Нового Делі, створеними англійським архітектором Лаченсом. Тут матимуть змогу оглянути Президентський палац, де колись мешкав намісник короля, нині це офіційна резиденція президента Індії. Індійська брама – меморіальна арка, побудована на честь 90 000 індійських солдатів, які загинули під час Першої Світової Війни. На завершення туру зможуть побачити Кутаб Мінар – п'ятирусна вежа перемоги, що височіє на 72,5 метра.

День 3. Переїзд до міста Агру. Заселення у готель The Oberoi Amarvilas.

Ранковий переїзд в Агру приватним автомобілем (200 км, близько 4 годин). Розміщення у готелі The Oberoi Amarvilas.

День 4. Екскурсія містом Агра: Тадж Махал і Форт Агри.

Тадж Махал – мабуть, це найвідоміша пам'ятка Індії. Це меморіал, збудований Шах Джаханом на згадку про прекрасну дружину Мумтаз Махал. Пізніше тут був похований і він сам. Будівництво зайняло 22 роки. Велична п'ятикупольна споруда була піднесена на платформу, що відокремлює її від землі. По кутах платформи розташовуються чотири високі стрункі вежі, що нагадують мінарети. Стіни Тадж-Махала викладені білим полірованим мармуром з інкрустацією із самоцвітів.

Форт Агри – побудований був імператором Акбаром у 1565 році. Переважно він складається з червоного пісковика. Просторі численні холи відбивають минулі епохи, забираючи відвідувачів у захоплюючу історичну подорож. За трагічною іронією шах Джахан провів у форті останні роки життя, ув'язнений сюди під варту власним сином. До кінця днів він був розділений рікою зі своїм великим творінням - Тадж-Махалом, що стоїть прямо навпроти форту, на іншому березі.

День 5. Переїзд до Джайпур.

Ранковий переїзд до Джайпуру на автомобілі (260 км, близько 6 годин), на шляху відвідування міста Фатхпур-Сікрі.

Королівське місто Фатхпур-Сікрі було збудовано за наказом Могольського імператора Акбара. Будівлі міста поєднують ісламські та індійські елементи у своїй архітектурі. Через 15 років після будівництва місто спорожніло через нестачу води. У покинутому Фатхпур-Сікрі чудово збереглися внутрішня фортеця, «Велика брама» Буланд Дарваза, «чудотворний» мавзолей шейха Саліма Чишті, Імператорська мечеть, палаці, лазні, королівський монетний двір, численні площі та парки.

Джайпур, відомий також як рожеве місто, столиця штату Раджастан. Старе місто оточене сімома воротами – основні - Chandpol, Sanganer, and

Ајмер. Свою назву рожевого міста Джайпур отримав завдяки старому кварталу, при будівництві якого використовувався рожевий камінь.

День 6. Екскурсія містом Джайпур.

Цього дня молодята відвідають форт Амбер на слоні. Пройдуть залами і коридорами палацу, що славляться красою прикраси. Відвідають Обсерваторію просто неба з гігантськими астрономічними інструментами, побудована в 1700 році, вона досі вражає своїм футуризмом. Побачать міський палац та музей розташований тут.

День 7. Переїзд до міста Удайпур. Проведення символічної весільної церемонії.

Вранці трансфер в аеропорт Джайпура, переліт в Удайпур. Виліт о 07:00 на Jet airways, приліт в Удайпур 07:45. Представник туристичної фірми зустрине молодят в аеропорту та супроводжує в готель Devi Garh 5*.

Церемонія проводиться за королівськими традиціями. Увечері починають з'їжджатися гості, родичі нареченого та нареченої вітають один одного, звучить флейта. Далі наречений і наречена проходять під тент, прикрашений квітами, де проводиться церемонія, поки гості розсідаються по своїх місцях. Весь зал, де проводиться церемонія, красиво декорований квітами та стрічками. Після церемонії святковий феєрверк осяє нічне небо, створивши казковий краєвид. Традиційна музика та танці супроводжуватимуть святковий вечір.

Увечері бажаючі можуть відправитися в круїз по безтурботних містичних водах озера Пічола. Запустини нічні ліхтарі.

День 8. Закінчення програми.

Виселення з готелю. Трансфер до аеропорту в місті Делі.

Необхідні витрати на запропоновані заходи та розрахунок вартості весільного туру «Магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort» представлені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Калькуляція весільного туру «Магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort»

№	Калькуляційна стаття	Показники		
		Кількість осіб	Ціна (\$)	Вартість (\$)
1	2	3	4	5
1	Транспортні послуги:			
	– трансфер Україна – Польща, переліт Польща – Делі (Індія) – Польща, трансфер Польща – Україна*	2	365	730
	– трансфер для молодят протягом туру.	2	35	70
2	Заробітна плата: послуги гіда	1	300	300
3	Страховка на 2 особи	2	20	40
4	Проживання :			
	готель The Oberoi 5*	2	100	200
	готель The Oberoi Amarvilas	2	80	160
	готель Umaid Bhawan та в Devi Garh 5*	2	130	260
5	Екскурсійне обслуговування			
	Оглядова екскурсія Старим і Новим Делі	2	70	140
	Екскурсія містом Агра: Тадж Махал і Форт Агри.	2	85	170
	Оглядова екскурсія Фатхпур-Сікрі	2	95	190
	Екскурсія містом Джайпур.	2	100	200
	Символічна весільна церемонія в Удайпурі	2	200	400
Витрати**				2130
6	Непрямі витрати	5% від прямих витрат		107
7	Собівартість	2130+107		2237
8	Прибуток	20% від собівартості		447,4
9	Дохід	2237+447,4		2685
10	Податок на додану вартість	20%		3222
Вартість туру				3222

* перший пробний тур розрахований на пару молодят. Додатково оплачується: трансфер та переліт Україна – Польща – Делі (Індія) – Польща – Україна; внутрішні перельоти (від 730 \$), візове обслуговування;

** - без врахування трансфер та переліт Україна – Польща – Делі (Індія) – Польща – Україна.

Джерело: розроблено автором

Отже, можемо стверджувати, що такі нові туристичні пакети дозволять позитивно вплинути на ефективність діяльності туристичної фірми «САМ» внаслідок зростання лояльності споживачів туристичних послуг, зміцненню конкурентних позицій на вітчизняному туристичному ринку та отримати прибуток. Зазначимо, що весільний тур – це, насамперед, індивідуальний підхід. Для кожної пари розробляється спеціальний маршрут, залежно від їхніх побажань.

Також можна зазначити, що за умови придбання одного з запропонованих весільних турів 1 раз на місяць протягом року туристична фірма «САМ» отримає за весільний тур до Індонезії (на ос. Балі) – символічна церемонія «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana» – 7680 \$, а за весільний тур «Магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort» – 5368,8 \$ (табл.3.3)

Таблиця 3.3
Прибуток за рік

№	Назва весільного туру	Ціна (\$)	Кількість придбання на рік	Прибуток (20% від собівартості) (\$)	Прибуток за рік (\$)
1	2	3	4	5	6
1	Весільний тур до Індонезії (на ос. Балі) – символічна церемонія «Весілля на Балі біля водоспаду Tibumana»	4800	12	640	7680
2	Весільний тур «Магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort»	3222	12	447,4	5368,8

Для реалізації запропонованих весільних турів необхідно використовувати наступні рекламні кампанії: ЗМІ, банерну рекламу та рекламу в мережі Інтернет.

Ефективним та популярним методом реклами є Інтернет та соціальні мережі. Вони посилили динаміку змін в сучасному маркетингу. Такі види просування допомагають підтримувати зворотній зв'язок з споживачами, визначати рівень довіри, розуміння їх потреб та лояльність до підприємства. За допомогою соціальних мереж можна повідомляти споживачів про акції, спеціальні пропозиції чи заходи, що мають відбутися, таким чином охопити більше покупців.

Також необхідно використовувати наступні основні види інтернет-реклами:

- банерна реклама, на сайті розміщують банер чи анімовані або статичні малюнки, які містять в собі рекламне повідомлення та посилання на сайті компанії;

- текстова реклама, розміщують текстове посилання на сайті;

- контекстна реклама, розміщення своєрідних текстових оголошень на сайтах подібної тематики. Перевагою контекстної реклами є те, що витрати на рекламу можна визначити самостійно, плата знімається тільки в тому випадку, коли користувач клацнув по розміщеному оголошенню та перейшов на сайт;

- реклама на форумах, блогах, дошках оголошень, каталогах, розміщують інформацію про компанію чи посилання на ресурс підприємства на тематичних форумах і блогах, також створюють повідомлення на дошках оголошень, реєстраційних каталогах фірми;

- інноваційні види реклами - це креативні та оригінальні новинки у сфері інтернет-реклами. Така пропозиція підходить для використання в індивідуальних випадках.

Для рекламування запропонованого туру в соціальних мережах необхідно показати всі свої сильні сторони, що відрізняють їх від конкурентів, а саме – якість туристичних продуктів та обслуговування. При належному підході та при правильній маркетинговій політиці та організації рекламної діяльності на зовнішньому ринку – сприятиме збільшенню популяризації та попиту на розроблений весільний тур. Основною передумовою для розвитку даного туру є якість надання послуг та забезпечення безпеки.

Висновки до розділу 3

У другому розділі кваліфікаційної бакалаврської роботи розглянуто весільні тури, які пропонує туристична фірма «САМ» та розроблено власні

турпакети з метою збільшення кількості споживачів, покращення іміджу фірми, підтримки конкурентоспроможності та отримання прибутку. Отже, туристична фірма «САМ» спеціалізується на індивідуальних турах та має великий досвід в організації весільних подорожей (турів для молодят) та церемоній одруження у різних куточках планети. Туристична фірма «САМ» пропонує різні весільні подорожі в таких країнах як: В'єтнам, Домініканська Республіка, Індонезія (Балі), Кіпр, Куба, Маврикій, Мальдіви, Сейшели, Туреччина, Франція та Шрі Ланка. З вищезазначеною метою пропонуємо розробляти нові пакетні тури, збільшувати перелік країн для подорожей, а також пропонуємо розглянути розроблені нами такі весільні тури як: весільний тур до Індонезії (на ос. Балі) – символічна церемонія «весілля на балі біля водоспаду Tibumana» та весільний тур «магічна Індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort». Такі нові туристичні пакети дозволять позитивно вплинути на ефективність діяльності туристичної фірми «САМ» внаслідок зростання лояльності споживачів туристичних послуг, зміцненню конкурентних позицій на вітчизняному туристичному ринку та збільшенню прибутку.

ВИСНОВОК

У кваліфікаційній бакалаврській роботі обґрунтовано теоретичні аспекти технології та організації весільних турів. Проведено дослідження існуючих весільних турів та розроблено власні весільні тури.

Результати проведеного дослідження дозволяють дійти таких висновків:

1. Весільний туризм – це один із видів туризму, що активно розвивається та набув популярності останніми роками, так як з кожним роком все більше і більше людей хочуть провести весілля у незвичайному місці, в інших звичаях та традиціях. Весільний туризм зробив значний внесок у світову туристичну індустрію, і багато країн просувають себе як весільні напрямів. В основному, у весільну подорож та проведення весільної церемонії загалом, люди вирушають до країн Європи та на острови Азії. Весільний тур – це індивідуальна романтична подорож, яка пов'язана з весільними обрядами, весільної урочистості чи організація чудового та романтичного медового місяця з врахуванням побажань клієнтів. Все частіше молодята поєднують його і з самою церемонією одруження.

2. Технологія розробки та організації весільного туру відбувається за тими ж етапами і здійснюється за тією ж схемою, що і розробка звичайного турпродукту. Необхідно враховувати те, що весільний тур – це унікальна індивідуальна пропозиція, індивідуальна розробка, орієнтована на вподобання окремої весільної пари. Головна умова при організації весільного туру – це зробити так, щоб по можливості виконати всі побажання молодят.

3. Весільний тур можна організувати майже у всіх країнах туристичної популярності. Все залежить від того, яке саме весілля бажають організувати молодята – в європейському стилі, серед замків та історичної архітектури або ж в тропіках, серед пальм та кокосів, вівтарем на пляжі та гарним видом на захід сонця. Весільні тури з організацією одруження за кордоном – це справа приємна, але клопітна. Підприємства, які пропонують

весільні тури завжди надають молодятam всю інформацію щодо особливостей організації таких подій за кордоном та консультують щодо необхідних документів, їх оформлення, вибору ідеального місця, організації церемонії. Оскільки в кожній країні встановлено свої умови реєстрації офіційного шлюбу, проведення символічної церемонії чи вінчання.

4. Туристична фірма «САМ» надає якісні послуги за європейськими стандартами, має великий досвід роботи на туристичному ринку України з досить міцними позиціями та значним потенціалом для подальшого розвитку своєї діяльності в туристичній сфері. Аналіз фінансових показників туристичної фірми «САМ» показав, що основні показники діяльності організації впродовж аналізованих років дещо коливалися. Так у 2021 році показники мали тенденцію до зростання, а у 2022 році знизилися. Однією і головною причиною таких показників є повномасштабне вторгнення російських військ на територію України 24 лютого 2022 року.

5. Формування іміджу туристичної фірми «САМ» відбувалось з врахуванням специфіки туристичної послуги. Керівництво туристичної фірми «САМ» займається постійним зміцненням своїх позицій на ринку шляхом прогресивного застосування сучасних технологій в рекламі. Одним із компонентів іміджу товариства, який використовується для впливу на зовнішнє і внутрішнє середовище за допомогою інформаційної взаємодії, а також як засіб стратегічного управління поведінкою споживачів і персоналу є рг – паблік рилейшнз. В інтернет - просторі є вичерпна інформація про організацію і послуги, які вона надає. Наявна інформація про організацію на сайті <https://tui.ua> є свого роду електронним рекламним буклетом, який репрезентує її і містить загальну інформацію про агентство, туристичні послуги, країни, візові формальності, відгуки клієнтів та ін. З метою більш якісного дослідження оцінки формування іміджу туристичної фірми «сам» нами, за допомогою методу анкетування, було проведено опитування персоналу організації і споживачів туристичних послуг організації. Аналіз результатів опитування, яке було проведене серед працівників туристичної

фірми «СМ» дає підстави зробити висновок по те, що людський капітал є найважливішим фактором економічного зростання і добробуту як економіки в цілому, так і організації зокрема, та найбільше впливає на формування іміджу організації, як зовнішнього, так і внутрішнього.

6. Туристична фірма «СМ» спеціалізується на індивідуальних турах та має великий досвід в організації весільних подорожей (турів для молодят) та церемоній одруження у різних куточках планети. Туристична фірма «СМ» пропонує різні весільні подорожі в таких країнах як: В'єтнам, Домініканська Республіка, Індонезія (Балі), Кіпр, Куба, Маврикій, Мальдіви, Сейшели, Туреччина, Франція та Шрі Ланка.

7. Вважаємо, що туристичній фірмі «СМ» необхідно оновити весільні тури та пропонуємо розглянути розроблені нами такі весільні тури як: весільний тур до індонезії (на ос. Балі) – символічна церемонія «весілля на балі біля водоспаду Tibumana» та весільний тур «магічна індія + символічна весільна церемонія в Удайпурі: палац Devi Garh Resort». Такі нові туристичні пакети дозволять позитивно вплинути на ефективність діяльності туристичної фірми «СМ» внаслідок зростання лояльності споживачів туристичних послуг, зміцненню конкурентних позицій на вітчизняному туристичному ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Регіональна та культурна мозаїка українського весілля. *Музей Івана Гончара*: веб-сайт. URL: <https://honchar.org.ua/blog/regionalna-ta-kulturna-mozayika-ukrayinskogo-vesillya-i130> (дата звернення: 18.10.2023)
2. Весілля. *Словник: портал української мови та культури*. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?sword=%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%BB%D0%BB%D1%8F> (дата звернення: 18.10.2023)
3. Весілля. *Веб-сайт весільних послуг*. URL: <https://vesilla.com.ua> (дата звернення: 18.10.2023)
4. Весільний туризм. URL: <http://um.co.ua/1/1-7/1-72743.html> (дата звернення: 18.10.2023)
5. Весільний туризм в світі. Стан весільного туризму в світі. Поняття і фундаментальна класифікація туризму. URL: <http://quality-of-life/svadebnyi-turizm-v-mire-sostoyaniesvadebnogo-turizma-v-mire.html> (дата звернення: 18.10.2023)
6. Сутність поняття «весільний туризм». *Все про туризм. Туристична бібліотека*: веб-сайт. URL: <https://infotour.in.ua/svadebnyj-turizm.htm> (дата звернення: 18.10.2023)
7. Сафаров А.А., Сафарова А.Г. Весільний туризм як перспективний вид туристичних послуг. *Запитання студентської науки*. 2017. № 15. С. 168-173.
8. Руденко І.М., Гайдай С.В. Актуальність розвитку весільного туризму в Україні та розробка весільного туру. *Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів*. 2014. Вип. 9. С. 3–18.
9. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник / С.С.Галасюк, С.Г.Нездоймінов. К.: Центр учбової літератури, 2017. с. 48-54

10. Гуляєв В.Г. Організація туристської діяльності. *Все про туризм. Туристична бібліотека:* веб-сайт. URL: http://tourlib.net/books_tourism/gulyaev.htm (дата звернення: 21.10.2023)
11. Жукова М. А. Індустрія туризму: менеджмент організації / М. А. Жукова. - М.: *Фінанси і статистика*, 2016. С.55-58
12. Як організувати весілля своєї мрії за кордоном. *Море турів:* веб-сайт. URL: <https://www.more-turiv.com.ua/yak-organizuvati-vesillya-svoeye%D1%97-mri%D1%97-za-kordonom/> (дата звернення: 21.10.2023)
13. Кобзова С. М. Алгоритм проектування туристичних маршрутів. *Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського:* веб-сайт. URL: www.nbuv.gov.ua.
14. Кифяк В. Ф. Організація туризму: навчальний посібник. К.: Вид-во МАУП, 2015. С. 34-38
15. Весілля в Таїланді - як відсвяткувати. URL: <http://kviti-kviti.pp.ua/502-veslyya-v-tayiland-yak-vdsvyatkuvati-scenary-vdeo-procesu.html> (дата звернення: 22.10.23)
16. Весілля в Маврикії. URL: <https://uk.articlewedding.com/wedding-preparations/ideas-for-wedding/wedding-in-mauritius.html> (дата звернення: 22.10.2023)
17. Весілля на Мальдівах. URL: <https://trident.travel/blog/vesillya-na-maldivakh-mriya-chi-realnist-1602211630> (дата звернення: 22.10.2023)
18. Весілля на Сейшельських островах. URL: <https://www.zagorye.ua/ua/blog/vesillya-na-sejshelah.html> (дата звернення: 22.10.2023)
19. Весілля на Шрі-Ланці. URL: <http://indigotravel.com.ua/ekzotichne-vesillya-na-shri-lantsi/> (дата звернення: 22.10.2023)
20. Весілля в Італії. URL: <https://www.ccipu.org.ua/news/ves%D1%96lyniyturizm-%D1%96tal%D1%96ya-naupopulyarn%D1%96sha-u-%D1%94gor%D1%96> (дата звернення: 22.10.2023)

- 21.Весілля в Греції. URL: https://kompastour.com/ua/ukr/important/greece/wedding_ceremonies_rhodes/ (дата звернення: 22.10.2023)
- 22.Весілля в Словенії. URL: <http://wedding.ua/category/abroad/kak-organizovat-svadbu-v-slovenii/?lang=ua> (дата звернення: 22.10.2023)
- 23.Весілля в США. URL: https://zn.ua/ukr/SOCIUM/vesillya_ро-amerikanski.html (дата звернення: 22.10.2023)
- 24.Весілля на Кубі. URL: <https://cuba.kiev.ua/info/svadba-na-kube.html> (дата звернення: 22.10.2023)
- 25.Весілля на Ямайці. URL: <http://kviti-kviti.pp.ua/5977-vesllya-na-yamauc.html> (дата звернення: 22.10.2023)
- 26.САМ. *Офіційний веб-сайт туристичної фірми* URL: <https://sam.zp.ua/index.php/explore/tours/wedding-tour> (дата звернення: 01.11.2023)
- 27.Качанов В. С. Туристичні маршрути. М: Профиздат, 2018. С. 6- 11.
- 28.Кіптенко В. К. Менеджмент туризму. К.: Знання, 2016. с. 18-24
- 29.Компанець Е.А. Методики формування ефективного туристичного маршруту /Е.А. Компанець, М.Н. Бідняк. К.: Вид-во МАУП, 2015. С. 15-21
- 30.Михайліченко Г.І. Практика організація туристичних подорожей: навч. посіб. К.: Київ. Нац. Торг.- екон. Ун-т. 2017. С. 15-16
- 31.Весільний туризм. *Все про туризм. Туристична бібліотека*: веб-сайт. URL: <https://infotour.in.ua/wedding.htm> (дата звернення: 15.11.2023)
- 32.Традиції Індії. Весілля, що об'єднує традиції. *Блог про подорожі та туризм*: веб-сайт. URL: https://ozi.pp.ua/tradytsiji-indiji-vesillya-scho-objednuje-tradytsiji_2108/ © ozi.pp.ua (дата звернення:15.11.2023)

ДОДАТКИ

Додаток А

Перелік документів необхідний для подачі заяви до РАЦСу для реєстрації шлюбу

Якщо наречені громадяни України, для подачі заяви їм знадобляться:

- Паспорт.
- Ідентифікаційний код.
- Свідоцтво про народження та дозвіл суду на вступ до шлюбу, якщо хтось з молодят неповнолітній.
- Квитанція про оплату державного мита та послуг РАЦСу.

Якщо це не перший шлюб:

- Паспорт
- Ідентифікаційний код
- Свідоцтво про народження та дозвіл суду на вступ до шлюбу, якщо хтось з молодят неповнолітній.
- Документ про припинення попереднього шлюбу (свідоцтво про розірвання шлюбу, рішення суду, свідоцтво про смерть)
- Квитанція про оплату державного мита та послуг РАЦСу.

Якщо один із наречених іноземний громадянин

- Паспорт
- Довідка про сімейний стан.
- Віза, що дозволяє іноземному громадянину перебувати на території України. Всі документи, мають бути перекладені українською мовою та засвідчені нотаріально.

Весілля за кордоном

весілля на Мальдівах
Розмір оригіналу: 800x500
Тип: jpg. Дата: 2019-08-29

весілля на Кіпрі
Розмір оригіналу: 800x500
Тип: jpg. Дата: 2019-08-29

весілля в Домінікані
Розмір оригіналу: 800x500
Тип: jpg. Дата: 2019-08-29

весілля в Італії
Розмір оригіналу: 800x500
Тип: jpg. Дата: 2019-08-29

весілля в Іспанії
Розмір оригіналу: 800x500
Тип: jpg. Дата: 2019-08-29

весілля в Чехії
Розмір оригіналу: 800x500
Тип: jpg. Дата: 2019-08-29

весілля у Франції
Розмір оригіналу: 800x500
Тип: jpg. Дата: 2019-08-29

весілля на Балі
Розмір оригіналу: 800x500
Тип: jpg. Дата: 2019-08-29

Фрагменти контенту у соціальних мережах – Instagram та Facebook туристичної фірми «САН»

The image displays two screenshots of social media profiles for the travel agency 'SAM'. The top screenshot shows the Instagram profile for 'travel_sam_zp', which has 674 posts, 433 followers, and 64 posts liked. The bio identifies it as a travel agency with contact numbers and services. Below the profile are four story highlights: 'Відгуки', 'Наша адреса', '🌍🌐🌐', and '🌳🌳🌳'. The main feed shows a grid of posts, including a New Year's greeting with a hot chocolate drink, the SAM logo, a scenic river view, and a post celebrating the 3rd day of the Ukrainian Defender. The bottom screenshot shows the Facebook profile for 'Туристическая фирма "САН" г. Запорожье', which has 707 likes. The profile includes a cover photo of the Taj Mahal, a bio in Ukrainian, and a post with the same New Year's greeting as seen in the Instagram feed. The Facebook interface shows navigation options like 'Домашня', 'Інформація', and 'Додати', along with a 'Про себе' section listing the company's address and website.

Весільні тури туристичної фірми «САМ»

В'єтнам.

В'єтнам – це один з найпопулярніших туристичних напрямків сучасності. Унікальний характер країни, багата культура, різноманітна природа, найсмачніша їжа та присмні доступні ціни сприяють тому, що В'єтнам обирають не лише як місце відпочинку, а й місце постійного проживання і, звичайно ж, проведення весільної церемонії. Символічна весільна церемонія у В'єтнамі приваблює велику кількість молодят своєю барвистістю та незвичайністю.

Нині у В'єтнамі відродилася традиція XIX століття, за якою наречену зустрічають на рикші. Це дуже романтично, а заможні в'єтнамці вважають навіть модним.

За весільною традицією представники нареченого повинні принести символічну данину для сім'ї нареченої - в основному фрукти, традиційні солодощі, чай і обов'язково «Сау трау» - символ кохання та вірності у подружньому житті.

Існує давня легенда, за якою дружина, не дочекавшись свого улюбленого чоловіка з війни, вирушила на його пошуки. Вона вийшла до поля битви, просоченого кров'ю, впала на землю і заплакала. З одного боку від неї росла кокосова пальма Сау, з іншого боку лежав величезний білий камінь - вапняк. Вона довго плакала, доки не померла від горя. Померши, жінка перетворилася на тонке деревце Трау, яке з того часу обвиває пальму. Так з'явився символ кохання із трьох складових – вапняку, плодів пальми та листочків цього дерева. Без «Сау трау» неможливе жодне весілля у В'єтнамі, навіть найбільш бідніше.

Перед церемонією дві дівчини готують наречену для весільної церемонії, вбираючи її в традиційну в'єтнамську сукню з шовку «аузай». Потім відбувається церемонія «передачі нареченої до рук нареченого». На рикші вони вирушають до буддистського храму, де проходить сама церемонія одруження. У середньому церемонія триває 30 хвилин.

Весільні тури у В'єтнам від туристичної фірми «САМ»

Весільні тури у В'єтнам	
<i>Назва</i>	
Весілля у Нячанзі: Буддійський храм	Весілля у Нячанзі: пляж Diamond Bay
<i>Вид церемонії</i>	
символічна церемонія	символічна церемонія
<i>Вартість</i>	
На запит	від 2325 USD

Продовження додатку Г

<i>Опис</i>	
<p>За в'єтнамськими традиціями дату і час церемонії обирає буддійський монах або ворожка, виходячи з дати та дня народження нареченого та нареченої. Туристи обирають дату церемонії самі, і вона проходить вранці у буддійській пагоді. У В'єтнамі червоний – колір удачі, а золотий – багатства, тому весільну сукню нареченої шиється із тканин цих квітів. Саме таку сукню ми пропонуємо вам орендувати для вашої церемонії.</p>	<p>Символічна весільна церемонія проводиться вранці на пляжі готелю Diamond Bay. Церемонія проходить у європейському стилі. Місце проведення церемонії прикрашається аркою з живими квітами. Дана пропозиція дійсна в період з жовтня по квітень. В решту часу – пропозиція під запит.</p>
<i>У вартість церемонії входить:</i>	
<p>Півтори години фотозйомки (80-120 оброблених фото); Благословення буддистських ченців; Обряд «визволення» (випуск на волю пташок); Букет із живих квітів; Прокат національних весільних костюмів; Зачіска, макіяж від українського фахівця; Трансфер від готелю до пагоди та назад*. *Трансфер з далеких готелів - Diamond Bay Resort, Mia Resort, Riviera Resort & Spa, Fusion Nha Trang Resort & Spa, Ninh Van Bay - оплачується додатково.</p>	<p>2,5 години фотозйомки (150-200 оброблених фото); Арка, декорована тканиною та живими квітами; Композиції із живих квітів на підставках; Букет із живих квітів, пелюстки троянд; Одна пляшка французької шампанської, фрукти; Україномовний церемоніймейстер; Музичний супровід; Весільний торт (один рівень); Зачіска, макіяж від українського фахівця; Романтична вечеря для пари з пляшкою шампанського; Символічний сертифікат; Трансфер готель – Diamond Bay Resort.</p>
Весільні тури у В'єтнамі	
<i>Назва</i>	
Весілля у Нячанзі: «Райський острів»	Весілля у Нячанзі: готель Mia Resort 5*
<i>Вид церемонії</i>	
символічна церемонія	символічна церемонія
<i>Вартість</i>	
від 3250 USD	від 1770 USD
<i>Опис</i>	
<p>Весільна церемонія відбувається на території готелю Non Tam Resort 5*. Пляж готелю визнаний найкрасивішим пляжем В'єтнаму. Є можливість замовити дизайнерське оформлення весільної церемонії – для вас буде розроблено індивідуальну концепцію весільного дня.</p>	<p>Весільна церемонія на території готелю Mia Resort 5*.</p>

Продовження додатку Г

<i>У вартість церемонії входить:</i>	
<p>2,5 години фотозйомки (150-200 оброблених фото); Арка, декорована тканиною та живими квітами; Букет, бутоньєрка із живих квітів, пелюстки троянд; Одна пляшка французької шампанської, фрукти; Україномовний церемоніймейстер; Музичний супровід; Зачіска, макіяж від українського фахівця; Трансфер із міста до місця проведення церемонії та назад (таксі, човен); Набір для «пісочної церемонії»; Романтична вечеря для двох із пляшкою вина; Символічний весільний сертифікат.</p>	<p>2,5 години фотозйомки (150-200 оброблених фото); Арка з бамбука з живими квітами та тканиною; Букет, бутоньєрка із живих квітів, пелюстки троянд; Одна пляшка французької шампанської, фрукти; Україномовний церемоніймейстер; Жива музика під час церемонії; Зачіска, макіяж від українського фахівця; Трансфер із міста до готелю; Романтична вечеря з пляшкою вина на пляжі; Набір для «пісочної церемонії»; Символічний весільний сертифікат.</p> <p>Додатково можна замовити дизайнерське оформлення церемонії. Вартість послуги від 550 USD.</p>

Додаткові послуги

Послуга	Вартість
Благословення ченців: <ul style="list-style-type: none"> • одну годину фотозйомки (не менше 50 оброблених фото), • благословення буддійськими ченцями, • обряд «визволення» (випуск на волю пташок), • трансфер готель-пагода-готель (виїзди в далекі готелі («Diamond Bay Resort», «Mia Resort» та ін.) оплачуються окремо), • головна умова в одязі – закриті плечі та коліна. 	335 USD
Прокат національного одягу (вартість ВІД за одне вбрання)	35 USD
Випуск на волю птахів (10-15 шт) – буддійський обряд «визволення»	35 USD
Додаткова фотосесія, вартість за годину	115 USD
Відео за весь день (на виході 8-10-хвилинний ролик)	390 USD
Відео на церемонію + відео годину після церемонії (на виході 3-4-хв. ролик)	225 ud
Ретро-авто	225 USD
Лімузин	165 USD
Джип	165 USD
Весільний торт	55 USD
Вечеря на пляжі – доплата залежить від обраного пакету та ресторану Файершоу	55 USD
Шоубалет (ціна за номер)	110 USD
Традиційне весільне в'єтнамське шоу левів	170 USD
Швидкісний човен – прогулянка 2-3 години (із заходом на острови), фотосет, фрукти та напої на двох	450 USD
Яхта - годинна прогулянка з фотосетом, фруктами та напоями (для двох)	1335 USD

Мальдіви

Весільні церемонії на Мальдівах мають виключно символічний характер. Офіційно зареєструвати шлюб на Мальдівах неможливо, якщо ви не жителі Мальдівських островів.

Етапи організації весілля:

- 1) Бронювання церемонії. У більшості готелів весільну церемонію можна забронювати не пізніше, ніж за два-три тижні до дати весілля.
- 2) Прибуття в готель. Молодятам необхідно прибути в готель за 2-3 дні до призначеної дати одруження, щоб готель мав достатньо часу для підготовки весільної церемонії.
- 3) Напередодні весілля. Напередодні весілля пара зустрічається з весільним координатором і обговорює етапи проведення церемонії.
- 4) День весілля. У призначений день проводиться урочиста церемонія одруження.

Церемонії організуються готелями, вартість залежить від рівня готелю та кількості включених послуг. Як правило, церемонії проводять на пляжі в передзахідний час – у цей час виходять найкрасивіші фотографії. Місце проведення красиво декорується, а молодят привозять на прикрашеному квітами баггі. Після вступної промови майстри церемоній наречений і наречена вимовляють свої клятви під плескіт хвиль. Для святкування пропонується охолоджене шампанське та спеціально випечений торт, також клієнти можуть замовити інші напої та закуски на свій смак. Часто весільна церемонія на Мальдівах супроводжується традиційними танцями під барабани Боду Беру, але можна вибрати інший музичний супровід. Після цього молодята вирушають на фотосесію, а після заходу сонця для них накривається романтична вечеря під зірками на пляжі. Якщо погодні умови не дозволяють провести вечерю на пляжі, її сервірують в іншому місці (в одному з ресторанів або на терасі вілли). На ранок після церемонії деякі готелі пропонують «сніданок у ліжку» із шампанським. Весільний пакет можна розширити, додавши до нього додаткові послуги, наприклад: спа-процедуру для двох, романтичний круїз з шампанським на заході сонця на традиційному човні доні або на розкішній яхті, церемонію посадки пальми або корала на згадку про весілля. Для любителів гострих відчуттів деякі готелі на запит можуть організувати підводну весільну церемонію (у разі необхідно мати сертифікат PADI). Незвичайну весільну церемонію на Мальдівах можна провести у підводному ресторані.

Продовження додатку Г

Індонезія (Балі)

Найвишуканіша та найекзотичніша балійська весільна церемонія. Церемонія проходить у королівському палаці, і це створює особливий, не схожий ні на що інший настрій.

Церемонія починається з одягу: королівське весільне вбрання та накладання національного макіяжу. Так само, як стародавні правителі, перед весіллям молодята роблять на позолоченій колісниці шлях навколо села у супроводі почту, в'їжджають в основні ворота палацу, де їх зустрічатимуть жителі, що тримають факели, що горять. Для них буде виконано традиційний танець, після чого закоханих підведуть до Вівтаря, де вони приносять клятви у пишно прикрашеному храмі. А після цього самі особи королівської крові вручають молодим весільні сертифікати і запрошують їх і всіх гостей на святкову вечерю з молочним поросям, влаштований на їхню честь.

Церемонія завершиться нічним представленням популярних балійських танців у виконанні найкращих танцюристів та танцівниць острова.

Вартість церемонії: 1500 USD

У вартість входить:

- традиційний королівський балійський одяг для нареченого та нареченої
- послуги гримера та стиліста, які зроблять необхідний макіяж, зачіску, а також допоможуть одягнути королівське весільне вбрання
- національні декорації та квіткові прикраси у місці проведення церемонії
- традиційна жива балійська музика – гамелан, що супроводжує весільну церемонію. щонайменше 20 музикантів.
- балійські національні танці після церемонії у виконанні найкращих танцюристів міста убуда, спеціально запрошених на урочистість князем
- святкова вечеря на 2 особи з молочним поросям та стравами балійської кухні
- трансфер до княжого палацу і назад до готелю
- послуги україномовного супроводжуючого
- весільний сертифікат, підписаний князем

Додатково: 55 USD з особи – оплата вечері запрошеному гостеві.

Також додатково можна замовити фото- та відеозйомку цієї важливої події.

Продовження додатку Г

«Весільна церемонія у готелі ROYALTON NICACOS 5*»

1) Весільний пакет «Joy» включає: вітальний коктейль для нареченого та нареченої; професійне обслуговування весільного координатора на день весілля; пляшка ігристого вина у номері після прибуття або під час вашого перебування; символічна весільна церемонія англійською або французькою під керівництвом весільного координатора; підбір місця проведення церемонії; декор місця проведення церемонії; стіл для церемонії, оздоблений тропічними квітами; букет нареченої та бутоньєрка нареченого, складені з тропічних квітів; тост з ігристим вином після завершення церемонії; звукова система із мікрофоном для церемонії; весільний торт; спеціальне прибирання номера на день весілля; весільна вечеря в одному з ресторанів готелю із сет-меню (тривалість 2 години); turn-down сервіс у номері у день весілля; пакет для молодят. Пакет «Joy» розрахований на 15 осіб. Якщо кількість більша стягується додаткова плата. Вартість весільного пакету «Joy» становить 360 USD.

2) Весільний пакет «Bliss» включає всі опції пакету «Joy», а також букет для подружки нареченої та бутоньєрка для друга нареченого; фуршет з канапе та відкритим баром; фотозйомка з 12 надрукованих 4x6 кольорових фотографій із церемонії. Пакет «Bliss» розрахований на 15 осіб. Якщо кількість більша стягується додаткова плата. Вартість весільного пакету «Bliss» 504 USD.

3) Весільний пакет «Paradise» включає всі опції пакету «Bliss», а також: 2 додаткові букети та 2 додаткові бутоньєрки; фотозйомка з 14 надрукованих 4x6 кольорових фотографій із церемонії; виступ музикантів (45 хв.); весільна зачіска та макіяж для нареченої; знижка 10% на спа процедури для нареченого та нареченої. Пакет «Paradise» розрахований на 15 осіб. Якщо кількість більша стягується додаткова плата. Вартість весільного пакету «Paradise» 648 USD.

4) Весільний пакет «Just the Two of us» спеціально створений для нареченого та нареченої, які планують індивідуальну церемонію та включає професійне обслуговування весільного координатора на день весілля; символічну весільну церемонію англійською або французькою під керівництвом весільного координатора; підбір місця проведення церемонії; букет нареченої та бутоньєрка нареченого, складені з тропічних квітів; романтична вечеря для пари в ресторані «a la carte» в день весілля. Вартість весільного пакету «Just the Two of us» 160 USD.

Усі весільні пакети можуть включати офіційну цивільну реєстрацію за додаткову плату.

Додаткові послуги:

Продовження додатку Г

1. Private Reception призначений для пар, які хотіли б влаштувати приватний прийом для своєї весільної вечері, на додаток до весільних пакетів Joy, Bliss та Pradise:

- приватний прийом для наречених та їх гостей з сет-меню;
- сервіровані столи;
- відкритий бар із місцевими напоями на 3 години;
- звукова система із мікрофоном на 3 години;
- виступ музикантів (45 хв.).
- private reception розрахований на 15 осіб. понад додаткову плату. Місце проведення узгоджується додатково.

Вартість – 396 USD

2. After – Party Experience. Продовження свята з вечіркою після святкової вечері протягом 2-х годин, на додаток до весільних пакетів Joy, Bliss та Pradise:

- фірмові коктейлі (Куба Лібре або Мохіто, на вибір);
- звукова система;
- бар, що включає ром та каву (2 години);
- урок кубинських танців для молодят (Сальса або Румба, на вибір).

After-Party розрахована на 15 осіб. Якщо кількість більша стягується додаткова плата. Місце проведення узгоджується додатково.

Вартість – 320 USD

Також туристична фірма ТОВ «Туристична фірма «САМ» пропонує такі послуги як:

1. Організація романтичної вечері для двох в «Royalton Hotel» вартістю 152 USD чи в «Memories Starfish Hotel» за 120 USD.

Романтична вечеря для двох із сет-меню в відокремленому місці. Шампанське на заході сонця. Окраса столу з тропічних квітів. Персональний батлер під час вечері.

2. Пакет «Оновлення обітниць» – 155 USD. Пакет оновлення обітниць призначений для пар, які хочуть відновити свої обітниці після 1 року шлюбу.

Необхідно надати копію свідоцтва про шлюб при бронюванні.

До пакету «Оновлення обітниць» включено: професійний весільний координатор; підвищення категорії номера (за наявності вільних); пізній check-out; символічна церемонія оновлення обітниць англійською або французькою мовою; підбір місця проведення церемонії; букет нареченої з тропічних квітів; бутоньєрка; вечеря у ресторані готелю із сет-меню (тривалість 2 години).

Продовження додатку Г

3. Медовий місяць – 230 USD. Додаткові послуги медового місяця: підвищення категорії номера (за наявності вільних); вино Cava та свіжа випічка у номері після прибуття або під час перебування; сніданок у номері; романтична вечеря для наречених у готелі HAVANA (має бути погоджена з весільним координатором при заселенні); 10% знижка на послуги СПА; пізній check-out (по можливості уточнювати при заселенні).

Пакети весільних турів туристичної фірми ТОВ «Туристична фірма «САМ»

<i>Назва</i>	
«Весілля на Шрі-Ланці: церемонія у європейському стилі»	«Весілля на Шрі-Ланці: церемонія в цейлонському стилі»
<i>Вид церемонії</i>	
офіційні церемонії	офіційні церемонії
<i>Вартість</i>	
від 2250 USD	від 2800 USD
<i>Опис</i>	
На березі океану під шум хвиль серед пальм та сонця.	Весільна церемонія включає національний обряд на традиційній весільній платформі – поруві.
<i>У вартість офіційної церемонії на Шрі-Ланці входить:</i>	
<p>Бронювання дати церемонії; місце для проведення церемонії у відокремленому місці (Бентота). За дод. плату можливий виїзд до інших регіонів; послуги україномовного весільного координатора: індивідуальна консультація молодят з весільним координатором для перевірки деталей напередодні церемонії; послуги україномовного весільного координатора: весільна координація та супровід церемонії одруження у день весілля; допомога у оформленні документів для церемонії одруження; оплата офіційних зборів; офіційний представник на церемонії; підтримка україномовного представника компанії під час перевірки документів та під час церемонії; трансфер до державних органів надання оригіналів документів; офіційне свідоцтво про шлюб; переклад свідоцтва про шлюб англійською мовою; легалізація свідоцтва про шлюб у Міністерстві закордонних справ Шрі-Ланки; весільна арка, прикрашена свіжим зеленим листям, тканинами, свіжими тропічними квітами, різними милими елементами, підібраними відповідно до загального стилю; квіткове оформлення у вазах/ліхтарях чи підставках; оформлення доріжки до весільної арки; столик реєстрації з квітковою композицією та коробочкою для кілець; дощ із пелюсток квітів після церемонії; букет нареченої та бутоньєрка для нареченого; фотограф на 2 години роботи; символічний весільний сертифікат у кадрі; музичний супровід (CD); пісочна церемонія; вимова клятви. Оформлення у стилі весілля; запалення масляної лампади; трансфер із готелю до місця церемонії та назад (автомобіль з кондиціонером. Бентота, Індурува, Косгода, Алутгама, Берувела); пляшка ігристого вина і два прикрашені келихи; ведучий церемонії українською, англійською чи італійською мовою.</p>	<p>Бронювання дати церемонії; місце для проведення церемонії у відокремленому місці (Бентота). За дод. плату можливий виїзд до інших регіонів; послуги україномовного весільного координатора: індивідуальна консультація молодят з весільним координатором для перевірки деталей напередодні церемонії; послуги україномовного весільного координатора: весільна координація та супровід церемонії одруження у день весілля; допомога у оформленні документів для церемонії одруження; оплата офіційних зборів; офіційний представник на церемонії; підтримка україномовного представника компанії під час перевірки документів та під час церемонії; трансфер до державних органів надання оригіналів документів; офіційне свідоцтво про шлюб; переклад свідоцтва про шлюб англійською мовою; легалізація свідоцтва про шлюб у Міністерстві закордонних справ Шрі-Ланки; весільна арка або намет, прикрашений живими квітами, тканинами, стрічками, намистинами та різними милими елементами, підібраними під загальний стиль; кандійські танцюристи з барабанами, що супроводжують пару до Поруві; обряд скріплення весільних зв'язків, що проводиться жерцем, який читає священні благословення у традиційному ланкійському стилі; хор ланкійських дівчаток, що виконують пісню-побажання стародавньою мовою; обряд запалення священної лампадки; столик реєстрації з квітковою композицією та коробочкою для кілець; дощ із пелюсток квітів після церемонії; букет нареченої та бутоньєрка для нареченого; фотограф на 1,5 годин роботи; легалізоване свідоцтво про шлюб; музичний супровід (CD); трансфер із готелю до місця церемонії та назад (автомобіль з кондиціонером. Бентота, Індурува, Косгода, Алутгама, Берувела); екзотичні фрукти, оздоблені келихи; пляшка ігристого вина; ведучий церемонії українською, англійською чи італійською мовою.</p>

Продовження додатку Г

Весільні тури на Шрі-Ланку		
<i>Назва</i>		
«Весільна церемонія у Європейському стилі»	«Весільна церемонія у Шріланкійському стилі»	«Символічна церемонія «Нічна романтика»»
<i>Вид церемонії</i>		
символічна церемонія	символічна церемонія	символічна церемонія
<i>Вартість</i>		
від 1700 USD	від 2200 USD	від 2250 USD
<i>Опис</i>		
На березі океану під шум хвиль серед пальм та сонця.	Весілля у традиційному ланкійському стилі з обрядом благословення.	Любити та цінувати один одного. Подарувати собі казку на березі океану!
<i>У вартість офіційної церемонії на Шрі-Ланці входить:</i>		
Бронювання дати церемонії; місце для проведення церемонії у відокремленому місці (Бентота). За дод. плату можливий виїзд до інших регіонів; послуги україномовного весільного координатора: індивідуальна консультація молодят з весільним координатором для перевірки деталей напередодні церемонії; послуги україномовного весільного координатора: весільна координація та супровід церемонії одруження у день весілля; ведучий церемонії українською, англійською чи італійською мовою.		
<p>весільна арка, прикрашена прикрашена свіжим зеленим листям, тканинами, свіжими тропічними квітами, різними милими елементами, підібраними відповідно до загального стилю;</p> <p>квіткове оформлення у вазах/ліхтарях чи підставках; оформлення доріжки до весільної арки;</p> <p>столік реєстрації з квітковою композицією та коробочкою для кілець; дощ із пелюсток квітів після церемонії; букет нареченої та бутоньєрка для нареченого;</p> <p>фотограф на 2 години роботи; символічний весільний сертифікат у кадрі; музичний супровід (CD); пісочна церемонія;</p> <p>вимова клятви; запалення масляної лампади; трансфер із готелю до місця церемонії та назад (автомобіль з кондиціонером. Бентота, Індурува, Косгода, Алутгама, Берувела); пляшка ігристого вина і два прикрашені келихи; ведучий церемонії українською, англійською чи італійською мовою.</p>	<p>весільна арка або намет, прикрашений живими квітами, тканинами, стрічками, намистинами та різними милими елементами, підібраними під загальний стиль;</p> <p>кандійські танцюристи з барабанами, які супроводжують пару до поруви;</p> <p>обряд скріплення весільних зв'язків, що проводиться жерцем, який читає священні благословення у традиційному ланкійському стилі;</p> <p>хор ланкійських дівчаток, що виконують пісню-побажання стародавньою мовою;</p> <p>обряд запалення священної лампадки;</p> <p>столік реєстрації з квітковою композицією та коробочкою для кілець;</p> <p>дощ із пелюсток квітів після церемонії;</p> <p>букет нареченої та бутоньєрка для нареченого;</p> <p>фотограф на 2 години роботи; символічний весільний сертифікат; музичний супровід (CD); трансфер з готелю (бентота, індурува, косгода, алутгама, берувела) до місця церемонії та назад (автомобіль з кондиціонером);</p> <p>безалкогольні напої та фруктові тарілки, прикрашені келихи; пляшка охолодженого ігристого вина.</p>	<p>весільна арка прикрашається ліхтарями, свічками, гірляндами, смолоскипами; вазочки, свічки та інші елементи поряд з аркою у стилі весілля; оформлення доріжки до весільної арки; столік реєстрації з квітковою композицією та коробочкою для кілець;</p> <p>дощ із пелюсток квітів після церемонії;</p> <p>букет нареченої та бутоньєрка для нареченого; вимова клятви; запалення масляної лампадки; пісочна церемонія (посудина з кольоровим піском залишається на згадку молодят);</p> <p>символічний весільний сертифікат;</p> <p>запуск кольорового ліхтарика у небо;</p> <p>фотограф на 2 години (весільна фотосесія на пляжі до заходу сонця і після); образ для нареченої від європейського стиліста: зачіска та макіяж;</p> <p>живі квіти в зачіску нареченої; жива музика під час церемонії (гітара/саксофон на 30 хвилин); гойдалки в саду, прикрашені квітами та зеленим листям; машина з кондиціонером (від готелю до місця церемонії, фотосесії та назад) + трансфер після вечери до готелю (в районі Бентоти, Індуруви, Алутгами, Берувели, Косгоди);</p> <p>безалкогольні напої та фруктові тарілки, прикрашені келихи; пляшка охолодженого ігристого вина.</p>

Водоспад Tibumana

